ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

№ 90 (10.667).
1994 йил
30 ноябрь
чоршанба

Сотувда эркин нархда.

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

ЧОРШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

САМИМИЙ МУЛОҚОТ

29 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов хорижий мамлакатлар ва халқаро ташкилотларнинг республикамиздаги ваколатхоналари раҳбарлари, маҳаллий ва чет эллик журналистлар билан учрашди.

Учрашув пайти.

А. ЗУФАРОВ (УзА) олган сурат.

Ислом Каримов йиғилганларга шу йилнинг августида бўлган учрашувдан сўнг ўтган вақт мобайнида мамлакатимиз ижтимоий ва сиёсий ҳаётида рўй берган муҳим воқеалар хусусида сўзлади. Ўзбекистон раҳбари, жумладан, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгашининг шу йил сентябрь ойида Тошкентда ўтган минтақавий семинари халқаро аҳамиятга эга муҳим воқеа бўлганини таъкидлади. Жаҳоннинг 30 дан зиёд мамлакатидан вакиллар қатнашган ушбу анжуман иштирокчилари семинарнинг ғоят фойдали бўлганини қайд этганини таъкидлар экан, мамлакатимизда Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгашининг минтақавий ваколатхонасини очишга келишиб олиниши семинарнинг муҳим натижаларидан бири бўлганини айтди.

-- Биз Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгашининг жаҳонда, жумладан, Марказий Осиё минтақасида тинчлик ва осойишталик қарор топиши йўлида қилаётган ишларини юксак баҳолаймиз, -- деди Ислом Каримов. -- Ўзбекистон бу обрўли ташкилотнинг Венгрияда яқинда ўтадиган анжуманига ҳам жиддий тайёргарлик кўрмоқда.

Америка Қўшма Штатлари давлат департаментининг МДҲга аъзо мамлакатларга нисбатан сиёсий бош мувофиқлаштирувчиси Жеймс Коллинз раҳбарлигидаги делегациясининг мамлакатимизга ташрифи Ўзбекистон--АҚШ муносабатлари тарихида муҳим воқеа бўлди. Ўзбекистон Президенти ўзаро музокаралар чоғида жаҳонда ва Марказий Осиё минтақасида хавфсизликни таъминлашга ҳамда Ўзбекистон ва Америка ўртасидаги ўзаро муносабатларни ривожлантириш имкониятларини тўлароқ рўёбга чиқариш мақсадида, ҳуқуқий асосларни мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратилганини, музокаралар якунида ҳамкорликни мустаҳкамлаш юзасидан муҳим ҳужжатлар имзоланганини учрашув иштирокчиларига маълум қилди.

Шу йил 21 октябрда МДҲга аъзо мамлакатлар давлат раҳбарларининг навбатдаги учрашуви бўлиб ўтди. Ислом Каримов йиғилганларни ушбу учрашув якунлари билан таништирар экан, айрим сиёсий кучлар МДҲ мамлакатларидаги мавжуд иқтисодий қийинчиликлардан фойдаланиб, халқларни чалғитишга уринаётганини, давлат тепасида турувчи сиёсий тузилмалар тузишни таклиф этиш билан собиқ империяни тиклашга интилаётганини айтди. Ягона парламент, ягона фуқаролик, ягона армия бўлишини кўзда тутувчи Евроосиё деб аталмиш иттифоқни тузиш каби таклифлар истиқлолга эришган давлатлар мустақиллигига жиддий хавф солишини таъкидлади.

-- Ягона тўғри йўл иқтисодий интеграция йўлидан боришдир, -- деди Ислом Каримов. -- МДҲ давлат раҳбарларининг навбатдаги учрашуви чоғида давлатлараро иқтисодий қўмитанинг ташкил этилиши бу борадаги муаммоларни ҳал қилишда муҳим ўрин тутади. Афсуски: орадан бир ярим ойга яқин вақт ўтса ҳам қўмитанинг ишида жонланиш сезилмаяпти. Агар МДҲ мамлакатлари амалий ишга киришмас экан, бу муҳим аҳднома ҳам қоғозда қолиб кетади.

Ислом Каримов Ўзбекистон-Хитой муносабатларига тўхталиб, яқинда Ўзбекистон давлат делегациясининг Хитойга ташрифи ўзаро алоқаларни ривожлантириш йўлида муҳим босқич бўлганини айтди. ХХР Бош вазири Ли Пэн жаноблари мамлакатимизга расмий сафарда бўлганидан буён ҳамкорликнинг мустаҳкам асосини яратган 26 битим ва ҳужжатлар имзолаганини, бу галги ташриф давомида яна икки муҳим аҳдномага эришилганини билдирди.

Туркий тилли давлатлар раҳбарларининг Истанбулда ўтган учрашуви ҳам халқаро майдонда сезиларли воқеа бўлди. Бироқ, айрим сиёсатдонлар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари бу учрашувни нотўғри талқин қилишга уринмоқдалар. Ислом Каримов бундай уринишларнинг асоссизлигини яна бир карра таъкидлар экан, Озарбайжон, Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон, Ўзбекистон ва Туркия қардошлик анъаналарига таянган ҳолда кўптомонлама ва икки томонлама алоқаларни ривожлантиришга аҳдлашганини ва бу ҳамкорлик ҳар бир давлатнинг миллий мустақиллиги ва эгаменлигига ҳурмат руҳида амалга ошишини баён қилди. Истанбулда қабул қилинган баённома Россия билан муносабатларга асло нифоқ солмаслигига ишонч билдирди. Ўзбекистон ташқи сиёсатида Россия минтақада тинчлик ва осойишталикни кафолатловчи мамлакат сифатида муҳим ўрин эгаллашини таъкидлади.

Президент Ислом Каримов Ўзбекистон расмий делегациясининг Украинага ташрифи ва Ўзбекистон-Германия маслаҳатлашувларининг учинчи босқичи якунларига ҳам тўхталиб ўтди.

Учрашувда Ўзбекистон раҳбари Тожикистондаги вазият масаласига муносабат билдирди. Тожикистонда аҳволнинг яхшиланиши, миллий тотувлик борасидаги илк ижобий ўзгаришлар юз бераётганидан мамнуният изҳор этар экан, ҳали республикада тинчлик ва осойишталик қарор топгани ҳақида гапириш эрталигига эътибор қаратди. Халқаро ташкилотлар, ривожланган мамлакатлар ёрдамисиз жабрдийда тожик халқи бу йилги қишни талафотсиз кечириши ғоят қийин. Бироқ, айрим мамлакатлар, халқаро ташкилотлар инсонпарварлик ёрдамларини у ёки бу гуруҳнинг сиёсий ақидаларига қараб тарқатмоқдалар. Ислом Каримов инсонпарварлик ёрдами мухолиф гуруҳлар сиёсий қарашларини эътиборга олиб эмас, сиёсий ўйинлардан энг кўп талафот кўрадиган халққа мўлжалланиши лозимлигини таъкидлаб ўтди.

Ўзбекистон Президенти И. Каримов Афғонистон ташқи алоқалар давлат вазири Н. Лафроинининг мамлакатимизга ташрифи чоғида Ўзбекистон Қобулга инсонпарварлик ёрдами кўрсатишга тайёр эканини маълум қилди. Бу юкларни Афғонистон халқига етказишда БМТ ёрдам кўрсатишига умид билдирди. Президент Афғонистон вазирининг ташрифи Ўзбекистон Ташқи ишлар вазирлиги ташаббуси билан амалга ошганини, музокаралар чоғида икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар ривожи, Ўзбекистон--Афғонистон, Тожикистон-Афғонистон чегараси дахлсизлигини таъминлаш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинганини қайд этди.

Мамлакатимиз муҳим сиёсий воқеа арафасида турибди. Юртимизда 25 декабрь куни илк бор парламентга кўппартиялилик асосида сайлов бўлиб ўтади. Юртбошимиз бу муҳим тадбирнинг мамлакатимизда демократияни мустаҳкамлаш, ҳуқуқий давлат барпо этиш йўлидаги аҳамиятига тўхталди. Сайловда кузатувчи сифатида қатнашиш учун БМТ, ЕХҲК, Европарламент ва МДҲ вакиллари таклиф этилганини айтди. Шу йил 14-16 ноябрь кунлари сайловни ташкил этиш юзасидан ўтказилган семинар ўзининг ижобий натижаларини беришига умид билдирди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов самимий руҳда ўтган учрашувда хорижий давлатларнинг мамлакатимиздаги ваколатхоналари раҳбарлари ва журналистларнинг республикамиз ички ва ташқи сиёсатига оид кўплаб саволларига батафсил жавоб қайтарди.

Учрашувда Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири А. Комилов иштирок этди.

Амиркул КАРИМ.
(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АҲОЛИСИНИНГ БАРЧА ТУРДАГИ ПЕНСИЯЛАРИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Пенсионерларни ижтимоий қўллаб-қувватлашни таъминлаш мақсадида:

1. 1994 йилнинг 1 декабридан бошлаб Ўзбекистон Республикаси ҳудудида меҳнат пенсиясининг энг оз миқдори ойига 135 сўм қилиб белгилансин.

2. Ҳозирги вақтда амалда бўлган барча турдаги пенсиялар, шунингдек болаликдан ногиронларга, кекса ва меҳнатга яроқсиз фуқароларга бериладиган нафақалар миқдори 1,2 баравар оширилсин.

3. Мазкур Фармонни амалга ошириш билан боғлиқ харажатлар ижтимоий суғурта жамғармаси маблағлари ҳисобидан қоплансин.

4. Ушбу Фармоннинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1994 йил 28 ноябрь

ҲУЖЖАТЛАР ИМЗОЛАНДИ

29 ноябрь куни Тошкентда Ўзбекистон--Корея ҳамда Корея--Ўзбекистон савдо ва иқтисодий ҳамкорлик қўмиталари вакилларининг биринчи қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Унда мамлакатимизнинг бир қанча вазирликлари, концернлари ва турли муассасалари мутахассислари ҳамда Корея Республикасининг йирик компаниялари вакиллари иштирок этди.

Қўшма мажлисни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари, ташқи иқтисодий алоқалар вазири Ў. Султонов очди.

Мажлисда мамлакатларимиз ўртасида саноат, машинасозлик ва хомашёни қайта ишлаш соҳаларида ўзаро манфаатли ҳамкорликни кенгайтириш, савдо-иқтисодий алоқаларни янада ривожлантириш масалалари юзасидан музокаралар бўлиб ўтди. Музокаралар ниҳоясида икки мамлакат савдо ва иқтисодий қўмиталари ва вазирликлари ўртасида ўзаро ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар имзоланди.

Қўмиталараро ўзаро ҳамкорлик тўғрисидаги ҳужжатни Ў. Султонов ва «Деу Корпорейшн» президенти Ки Бум Ю имзолади.

Шунингдек, Ўзбекистон Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги билан Корея Республикаси Савдо, саноат ва энергетика вазирлиги ўртасида ўзаро ҳамкорлик тўғрисидаги меморандум ҳам имзоланди.

Қўшма мажлисда Ўзбекистон бош вазири ўринбосарлари В. Чжен ва Ю. Пайгин қатнашди.

Мажлисда Корея Республикасининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Се Гён И ҳозир бўлди.

(ЎзА).

• Биз кутган Фармон

АВАЙЛАСАК, ЎЗИМИЗГА ФОЙДА

Президентимизнинг «Экинларни пайҳон қилишга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги фармони ҳаёт тақозосидир. У ҳамма ерда мамнунлик билан кутиб олинди.

КЕЙИНГИ йилларда ҳар бир ҳудуд, ҳар бир жамоада аҳоли шахсий чорваси кўпайиб бораётганлиги қувончли ҳолдир. Бу ҳукуматимиз томонидан яратиб берилаётган катта имконият натижаси. Бозор иқтисоди шароитида бу жуда яхши, албатта. Хонадонларда мол кўп бўлса, кўнгил ҳам тўқ бўлади, гўшт, сут ўзимиздан чиққанига нима етсин!

Жуда кўп хонадонлар бу имкониятдан оқилона фойдаланмоқдалар. Томорқа ерларининг бир чеккасига чорва учун жой қилиб, озуқа экинлари экиб, қишга ғамлаб, қолаверса, жамоа хўжалиги томонидан берилаётган ёрдамдан ҳам баҳраманд бўлиб, мол-ҳол боқмоқдалар.

Афсуски, беш қўл баробар бўлмаганидек, айрим хонадон соҳиблари фақат ўзларини ўйлаб иш қилмоқдалар. Улар қандай қилиб боқишни режалаштирмай туриб, ихтиёридаги чорвани кўпайтириб, сўнг уни жамоат ерлари ҳисобига асрамоқдалар. Ҳеч нарса қилмайди, меники эмас-ку, камайиб қолармиди, деган кайфиятда бўлиб, молларни далаларга, экинзорларга, боғ-роғларга ҳайдаб боқишни одат қилиб олганлар. Уларга танбеҳ берсанг, гапирсанг, кор қилмайди. Жарима солган билан ҳам инсофга чақириб бўлмайди! Лоқайд қолаверадилар.

Шунинг учун ҳам Президентимизнинг яқинда матбуотда эълон қилинган «Экинларни пайҳон қилишга қарши курашни кучайтириш» тўғрисидаги фармони айнан муддао бўлди. Яқин йилларда бу фармон ижроси туфайли олинадиган самарани биз яққол кўрамиз, деб ўйлайман. Мен буни ўз тажрибамдан олиб айтяпман. Чунки, ғаллакорман. Ҳар йили катта-катта майдонларга ғалла экамиз. Лекин, куз ва эрта баҳор пайтларида қанча жоврамайлик, ҳаракат қилмайлик, экинларимизнинг маълум бир қисмини моллар пайҳон қилиб кетарди. Оқибатда ҳосилдорликка путур етарди. Мана, бу йил 200 гектар майдондан 34 центнердан ғалла ўриб-йиғиб олдик. Агар ана шу майдондаги ғалла тўла сақланиб, ўриб олинганида, эҳтимол, ҳосилдорлик 45-50 центнерга ҳам етарди. Ахир бойлигимиз, ризқ-рўзимиз ғалланинг асралгани, сақлангани ҳаммамизга фойда-ку. Наҳотки буни тушунмасак?!

Ҳозирнинг ўзидаёқ ана шу юқоридаги фармон юзасидан амалий ишлар бошлаб юборилгани бизни хурсанд қилмоқда. Биз ҳуқуқий давлат яратиш йўлида олиб борилаётган ишлардан мамнунмиз. Шахсий чорвасини жамоат мулки, жамоат бойлиги ҳисобига боқмоқчи бўлганлар энди хомтама бўлишмасин. Қонун ҳамма учун баробардир. Ҳуқуқ органлари қатъий ишга киришдилар. Энди бундан буён экинларнинг пайҳон қилинишига асло йўл қўйилмаслигига ишончимиз комил.

Эндиликда ҳар бир киши умумхалқ бойлигини сақлаб қолиш учун курашда фаол қатнашишига аминмиз.

Ҳ. ЙЎЛДОШЕВ,
Чиноз туманидаги Охунбобоев номли жамоа хўжалиги ғаллачилик бригадасининг бошлиғи.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ФАРМОЙИШИ

Аҳолининг миллий валютани эркин муомаладаги валютага шошилинч алмаштиришга бўлган эҳтиёжларини қондириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий Банкига вакил қилинган банклар билан биргаликда уч кун муддатда:

Тошкент шаҳрининг ҳар бир туманида биттадан алмаштириш пунктини фақат миллий валютани эркин муомаладаги валютага шошилинч алмаштиришга муҳтож бўлган фуқароларгагина, улар тасдиқловчи ҳужжатлар кўрсатган тақдирда, хизмат кўрсатиш учун ихтисослаштириш;

Кўрсатиб ўтилган пунктларда фуқароларга валюта алмаштириш ҳуқуқини берувчи ҳужжатлар руйхатини, шунингдек, алмаштириш операцияларини ўтказиш вақтида ушбу ҳужжатларни ҳисобга олиш тартибини белгилаш;

Ихтисослаштирилган алмаштириш пунктлари манзилларини ҳамда валюта алмаштириш учун фуқаролар томонидан кўрсатиладиган ҳужжатлар рўйхатини матбуотда эълон қилиш ва Тошкент шаҳридаги барча алмаштириш пунктларига осиб қўйиш тавсия этилсин.

2. Назорат қилувчи органлар валюта алмаштиришга доир белгиланган қоидаларга риоя этилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатсинлар.

3. Мазкур Фармойишнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазир ўринбосари Б. Ҳамидов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1994 йил 29 ноябрь

• Республика Вазирлар Маҳкамасида

ХУСУСИЙЛАШТИРИШ — БОЗОР ИСЛОҲОТЛАРИНИНГ АСОСИЙ ОМИЛИ

26 ноябрь куни Тошкентда республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков раислигида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси давлат мулкини хусусийлаштириш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш мажмуининг мажлиси бўлди. Унда Қорақалпоғистоннинг, вилоятларнинг ҳамда вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари, Вазирлар Маҳкамасининг масъул ходимлари иштирок этишди.

Мажлисда Вазирлар Маҳкамасининг мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш масалаларига доир қарорларининг бажарилиши якунлари, шунингдек, 1995 йил учун шу жараённинг маҳаллий дастурларини ишлаб чиқишнинг бориши кўриб чиқилди. Бозор иқтисодиётига доир ўзгартишлар тармоқларда ҳам, ҳудудларда ҳам мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш давлат дастурига қатъий мувофиқ равишда амалга оширилаётгани таъкидланди. Бу эса ана шу дастурнинг бажарилиши устидан назорат ўрнатиш, дастурни бажариш борасида бошқарувнинг тармоқ органлари, давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш қўмитаси ва маҳаллий ҳокимият ҳамжиҳатлик билан ишлашига эришиш имконини берди.

Республикамизда бозор ислоҳотларини амалга оширишнинг асосий омили бўлган мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёнларининг моҳияти биринчи навбатда бозорни истеъмол моллари билан тўлдириш учун ишлаб чиқаришнинг ҳақиқий соҳибларини топишдан, монополияга барҳам бериш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ҳамда маҳсулотнинг рақобатбардошлилигини оширишдан иборатлиги таъкидлаб ўтилди. Бу соҳада муаяйн ижобий тажриба тўпланди.

Шу билан бирга 1994 йилда ишда кўп камчиликларга ва расмиятчиликка йўл қўйилди Вазирлар Маҳкамасининг иш дастури етарли даражада тўла бажарилмаяпти, тузилаётган акционерлик жамиятларининг акциялар чиқариши ва сотиши суст бормоқда, хусусийлаштиришдан тушган маблағдан тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш учун фойдаланишда тезкорлик йўқ. Бир қанча тармоқларда белгиланган топшириқларнинг тўла ҳажмда бажарилиши хавф остида қолмоқда. Шунингдек қабул қилинган дастурларнинг бажарилишига тўсқинлик қилаётган бошқа муаммолар ҳам муҳокама қилинди. Шу сабабли давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш қўмитаси мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш маҳаллий дастурларга йўл-йўриқ бўлиши учун «1995 йилда Ўзбекистон Республикасида мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёнларини кучайтиришнинг асосий йўналишлари»ни ишлаб чиқди. Дастурга киритиладиган иншоотлар иқтисодиётда туб таркибий ўзгаришларни таъминлашни, хусусий сектор чиқараётган маҳсулот улушини 60 фоизга етказишни кўзда тутиб танланди. Маҳаллий дастурларнинг устувор йўналишлари ҳам белгиланди.

Мажмуа мажлисида маҳаллий ҳокимият органларига, вазирликлар, идоралар ҳамда бошқа муассасаларга мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш соҳасидаги фаолиятни такомиллаштириш юзасидан таъсирчан чоралар кўриш борасида аниқ топшириқлар берилди, белгиланган барча топшириқларни шу йилнинг охиригача бажариш вазифаси қўйилди.

Мажлисда республика Бош вазирининг ўринбосари, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш қўмитасининг раиси В. Чжен сўзга чиқди.

Мажлисда Бош вазир ўринбосарлари Ю. Пайгин, Қ. Ҳаққулов, М. Шарифхўжаев, Р. Юнусов, Тошкент шаҳри ҳокими К. Тўлаганов иштирок этди.

(ЎзА).

ВИЛОЯТ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

ВИЛОЯТ сайлов комиссияси Халқ депутатлари Тошкент вилоят Кенгаши депутатлигига Бўка туманидаги 21-Бўстон ва Янгийўл туманидаги 54-Шўралисой сайлов округларидан халқ депутатлари Тошкент вилоят Кенгаши депутатлигига номзод этиб рўйхатга олинган Абдуқаҳҳор Ғаппоров ва Мирзараҳим Мирзаҳмедов ўртоқларнинг вилоят кенгаши депутатлигига номзодлик мақомидан воз кечиш тўғрисидаги аризаларини кўриб чиқиб, «Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 28-моддасига мувофиқ А. Ғаппоров ва М. Мирзаҳмедов ўртоқларнинг вилоят Кенгаши депутатлигига номзодлик мақомидан воз кечиш тўғрисидаги аризаларини қондириш юзасидан қарор қабул қилди.

ХОНАДОНИНГИЗГА ҚУВОНЧ КЕЛТИРСИН

Вилоят Жамғарма банки бошқаруви бошлиғи Б. Қ. Мирзаҳмедов «Тошкент ҳақиқати» мухбири саволларига жавоб беради

Бизнинг суҳбат

-- Бахтиёр Қудратович, ўзингизга маълумки, халқимиз янгиликка интилувчан. Шу боис кўплаб муштарийларимиз «Совға» лотереясининг вужудга келиши, унинг мақсадлари ҳақида тўлиқроқ маълумот сўраб таҳририятга хат йўллашиб, қўнғироқ қилишмоқда. Шунинг учун ҳам мутахассис сифатида Сизга мурожаат қилишни лозим топдик.

-- Халқимизда лотереяга нисбатан қизиқиш уйғонибдими, демак бу бизнинг катта ютуғимиз. Вазирлар Маҳкамасининг «Совға» лотереясини чиқариш тўғрисидаги қарори республикамизда пул муомаласини мустаҳкамланиши муносабати билан қабул қилинди. Бу аҳолининг бўш пул маблағларини жалб этишга қаратилган манфаатли тадбир. Лотереяга «Совға» деб ном берилиши ҳам бежиз эмас. Ўйин республика аҳолисига янги йил арафасида яхши совға бўлади.

-- Ютуқлар суммаси қанчани ташкил этади?

-- «Совға» лотереяси бўйича ютуқлар суммаси чиқарилган лотерея умумий суммасининг 70 фоизини ташкил этади. Шуни таъкидлаш ўринлики, бирорта лотерея билетларининг ютуқлар кўлами «Совға» лотериясидек катта ва бой бўлган эмас! Бу лотерея ҳукумат ҳомийлигида чиқарилганлиги ва Мустақил Ўзбекистонда биринчи марта ўйналаётгани сабабли муассислар ютуқни тўлашга кўпроқ пул ажратишни лозим деб топдилар. Чиқарилган лотерея билетларининг умумий сони 20 миллион дона, 2,476 мингта ютуқ ўйналади. Шундан 88120 таси буюм ҳамда 2387880 таси пул ютуғидир.

-- Лотерея эгаларини қандай ютуқлар кутмоқда?

-- Қиймати 5200 АҚШ доллари ёки 185200 сўм турадиган «TICO» Жанубий Корея автомобиллари (40 та ана шундай автомашина ўйналади) ва бошқа катта совринлар бор. 400 та «ГИПАI» видео жуфтлиги, телевизорлар, «Хива» гиламлари, ошхона ва юмшоқ мебеллари шулар жумласидандир. Бир сўз билан айтганда «Совға» лотерея билетларини сотиб олган киши ўз орзусига етиш имконига эга бўлади.

-- «Совға» лотереялари сотилиши борасида вилоят Жамғарма банки бошқармаси ва бўлимлари томонидан қандай тадбирлар амалга оширилмоқда?

-- Вилоят Жамғарма банки бошқармасининг масъул ходимлари жойларда амалий ёрдам сифатида Жамғарма банки бўлимларига юборилдилар. Жамғарма банки бўлимларининг тегишли ходимлари ва бошқармаларининг масъул ходимлари ҳамкорлигида маҳаллий ҳокимият органлари ҳамда вилоят ҳокимлигининг амалий ёрдами билан тезкор тадбирлар ишлаб чиқилди. «Совға» лотереясининг сотилиш жараёнига Жамғарма банки муассасалари билан биргаликда «Ўзбекбирлашув», «Ўзбексавдо», Алоқа бўлимлари каби ташкилотлар ҳам жалб этилган, яъни исталган Жамғарма банки муассасалари, савдо тармоқлари ва алоқа бўлимлари орқали лотерея билетларини сотиб олишингиз мумкин. Бундан ташқари «Совға» лотерея билетларининг сотилиши жараёнини тезлаштиш мақсадида, шартнома асосида 130 дан ортиқ жамоатчи сотувчилар ҳам жалб этилган.

-- Мана иш соати тугаганига бир қанча дақиқалар бўлишига қарамай, ходимларингиз ҳали иш устида, шанба, якшанба кунларига топшириқлар беряпсиз.

-- Ҳа, мақсадимиз -- қисқа фурсатда ўйналадиган «Совға» лотереяси вилоятнинг туман, шаҳар, қишлоқларига етиб бориб, хонадон соҳибларига қувонч улашсин.

М. ОБИДОВА.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

30 ноябрь, 1994 йил • № 90 (10.667)

САЙЛОВЧИЛАР БИЛАН ЮЗМА-ЮЗ

Тошкентдаги «Ўзгазлойиҳа» илмий текшириш институтида 12-Собир Раҳимов сайлов округидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлигига кўрсатилган номзодларнинг сайловчилар билан учрашуви бўлди.

Учрашувни округ сайлов комиссияси раиси, шу институт директори О. Ортиқхўжаев очиб, сайловчиларни депутатликка номзодлар билан таништирди. «Ватан тараққиёти» партиясидан номзоди кўрсатилган «Наврўз» ҳайрия жамғармаси вилоят бўлими раиси Шуҳрат Пўлатов, Ўзбекистон халқ демократик партиясидан номзоди кўрсатилган нефтни қайта ишлаш қўшма корхонаси директори Абдужалил Содиқов, Тошкент шаҳар кенгашидан номзоди кўрсатилган Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлагановнинг ишончли вакиллари депутатликка номзодларнинг таржимаи ҳоли, давлат ва жамоат турмушидаги фаолияти ҳақида гапириб, учрашув қатнашчиларини 25 декабрь куни ўтказиладиган сайловда улар учун овоз беришга чақирди. Шундан сўнг депутатликка номзодлар сўзга чиқиб ўзларининг амалга оширажак режалари тўғрисида гапирди.

(ЎзА).

КОНСТИТУЦИЯ КУНИГА БАҒИШЛАНДИ

Вилоят маданият муассасалари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, халқ депутатлари маҳаллий кенгашларига сайловолди оммавий тадбирларини ўтказишга алоҳида эътибор билан қарамоқдалар. Вилоят маданият бошқармаси томонидан сайловолди оммавий-маданий ишларни ташкил қилиш борасида тавсиянома ишлаб чиқилиб, вилоятнинг барча шаҳар ва туманларига етказилди.

Қибрай туман маданият уйида «Мустақиллик —— улкан масъулият» мавзуида кеча бўлиб ўтди. Кечада бўлажак сайловнинг афзалликлари, у мустақиллик йўлидаги дадил одимлардан эканлиги ҳақида гапирилди. Кеча ниҳоясида «Шалола» ашула ва рақс ансамбли қатнашчилари «Тинчлик бўлсин дунёда» номли адабий-мусиқали композиция намойиш қилдилар.

Шунингдек, туман маданият ходимлари Конституция кунига бағишлаб «Ҳаётимиз қомуси» номли байрам сайлини ўтказишга ҳам қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Унда туман маданият муассасаларининг барча бадиий жамоалари ўзларининг янги байрам дастурларини томошабинлар эътиборига ҳавола этадилар.

Паркент тумани маданият муассасаларида ҳам сайловолди оммавий тадбирлари қизғин олиб борилмоқда. Барча кутубхона ва даъватхоналарда «Нурли манзил сари», «25 декабрь —— Сайловлар куни» мавзуида сиёсий плакатлар ва китоблар кўргазмалари ташкил қилинди. Туман марказий маданият уйида «Обод қишлоқ, бадавлат деҳқон, чиройли турмуш учун» номли кеча ўтказилди. У бўлажак сайлов ва Конституция кунига бағишланди. Айни кунларда «Барқарорлик ва истиқлолимиз таянчи» деб аталган халқ сайли ўтказишга тараддуд ниҳоясига етмоқда.

Бўстонлиқ туманининг Чорбоғ кутубхонасида «Буюк келжагимизнинг ҳуқуқий кафолати» мавзуидаги кеча ҳам ниҳоятда қизиқарли ва мазмунли ўтди. Бу ерда шу мавзуга оид китоб кўргазмаси ҳам ташкил қилинди.

А. ШОКИРОВ.

ҚОНУНЛАРГА ҚАТЪИЙ РИОЯ ЭТИБ

МАЪЛУМКИ, шу йилнинг 25 декабрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига, халқ депутатлари вилоят, шаҳар ва туман кенгашларига сайловлар бўлиб ўтади. Бу республикамиз сиёсий ҳаётидаги жуда муҳим воқеадир. Янги мазмундаги бундай сайловнинг мустақил республикамизда биринчи бор ўтаётганлиги хорижий мамлакатларда катта қизиқиш уйғотаётир. Шу боис бу сайловларда кўплаб чет эллик вакиллар демократиямизнинг тантанасини кўриш орзусида эканликларини таъкидлаш ўринлидир.

Албатта, сайловларни уюшқоқлик билан ўтказиш учун катта тайёргарлик ишлари олиб борияпти. Бу галги сайловларга қатор босқичлар оша келдик. 1993 йилнинг 28 декабрида «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида», 1994 йилнинг 5 майида «Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар кенгашларига сайлов тўғрисида», «Фуқаролар сайлов ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида»ги қонунлар қабул қилинди. Шуни айтиш керакки, жуда пухта ўйлаб, қатор хорижий мамлакатларнинг сайловлар тўғрисидаги муҳим ҳужжатларини ижодий ўрганиб тайёрланган ана шу қонунлар 25 декабрда бўлиб ўтадиган сайловларнинг демократик принципларини ўзида мужассамлаштирди. Ўзбекистон сайлов қонунчилигига мувофиқ сайлов кампанияси бир неча босқичлардан иборат бўлиши ана шу муҳим ҳужжатларда ўз ифодасини топди.

Бу босқичлардан бири сайловни тайинлаш мавзуини ўз ичига олган бўлиб, сайлов аввалги чақириқ Олий Мажлис депутатларининг ваколат муддати тугашига кечи билан уч ой қолганида Олий Мажлис томонидан тайинланиши қайд этилган. Босқичлардан яна бири сайлов округлари ҳамда сайлов участкаларини тузишда намоён бўлади. Марказий сайлов комиссияси Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси раисининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг тақдимномасига биноан Олий Мажлисга депутатлар сайлови ўтадиган сайлов округларини тузиб чиқди ва сайлов тайинланганидан кейин кечи билан ўн беш кун ичида унинг рўйҳатини эълон қилди. Албатта, биз бу босқични муваффақиятли ўтдик.

Қонунда ифода этилганидек, Олий Мажлисга сайлов ўтказиш учун жами 250 та ҳудудий сайлов округи тузилди. Ўз навбатида сайловчиларга овоз беришда мумкин қадар кўпроқ қулайлик яратиш мақсадида сайлов округлари ҳудудида сайлов участкалари ҳам тузиб олинди.

Марказий сайлов комиссияси Олий Мажлисга сайлов тайинланганидан кейин 20 кундан кечиктирмай, округ сайлов комиссияларини, округ сайлов комиссиялари эса ўз навбатида сайлов тайинлангандан кейин 50 кундан кечиктирмай участка сайлов комиссияларини тузиб олганлиги ҳам тамомила қонунийдир.

Сайловлар жараёнидаги яна бир муҳим босқич депутатликка номзодлар кўрсатиш ва уларни рўйҳатга олишда ўз ифодасини топади. Маълумки, «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида»ги Қонуннинг 20-моддасига мувофиқ Олий Мажлис депутатлигига номзодлар кўрсатиш ҳуқуқига сиёсий партиялар, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, Халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашлари эгадирлар. Олий Мажлис депутатлигига номзодлар кўрсатиш сайлов куни тайинланганидан кейин 25 кундан эътиборан бошланади ва сайловга 45 кун қолганида тўхтатилади. Ўз номзодларини кўрсатган сиёсий партиялар ва ҳокимият вакиллик органлари тегишли ҳужжатларни марказий сайлов комиссиясига тақдим этадилар. Марказий сайлов комиссияси 7 кунлик муддат ичида тақдим этилган ҳужжатларни кўриб чиқиб, уларнинг қонун талабларига мувофиқ келиши ёки келмаслиги ҳақида ўз хулосасини беради. Номзодларни рўйҳатга олиш сайловга 35 кун қолганида тўхтатилади. Рўйҳатга олинган депутатликка номзодларга рўйҳатга олинганлик ҳақида гувоҳнома берилади. Рўйҳатга олинган номзодлар рўйҳати эса матбуотда эълон қилинади. Республикамизда ана шу босқич ҳам муваффақиятли амалга оширилди.

Сўнги босқичлардан бири —— сайловолди ташвиқоти муҳим, масъулиятли босқичлар сирасига киради. Бунда депутатликка номзодлар Марказий сайлов комиссияси томонидан рўйҳатга олинган кундан бошланиб, сайлов кунига қадар давом этади. Сайлов куни ташвиқот юритиш қонунга кўра мумкин эмас.

Ҳар бир сайлов участкасида сайловчилар рўйҳатини тузиш, участка сайлов комиссиялари томонидан тузилган бу рўйҳатлар аниқ, тўғри бўлишининг таъминланиши ҳам ўта муҳим ҳисобланади.

Сайловчиларнинг рўйҳатлари билан танишиш сайловчиларга ҳавола этилади. Шу тарзда ҳар бир фуқарога сайлов комиссияси биносида рўйҳат билан танишиш имконияти яратиб берилади.

Қонунда овоз бериш ва сайлов натижаларини аниқлаш тўғрисидаги қоидалар тўлиқ ўз ифодасини топган. Овоз бериш вақти ва жойи тўғрисида участка сайлов комиссияси сайловга камида ўн кун қолганида сайловчиларни хабардор қилади. Овоз бериш сайлов куни соат 7.00 дан соат 20.00 гача ўтказилади.

Шуни айтиш керакки, сайлов кампанияси депутатларни рўйҳатга олиш ва сайлов якунларини эълон қилиш билан ниҳояланади. Сайлов якунлари тўғрисидаги ахборот кўпи билан 10 кун ичида сайлов комиссиялари томонидан эълон қилинади.

Ф. ТЎЛАГАНОВ,
Тошкент Давлат юридик институти Конституциявий ҳуқуқ кафедраси ўқитувчиси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ЁЗИЛДИНГИЗМИ?

Барча алоқа бўлимларида «Тошкент ҳақиқати» газетасига чекланмаган миқдорда обуна қабул қилинмоқда.

Обуна баҳоси:

БИР ЙИЛГА —— 264 СЎМ
ЯРИМ ЙИЛГА —— 132 СЎМ
УЧ ОЙГА —— 66 СЎМ

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, МУАССАСАЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА:

Энг арзон идоравий нашр —— «Тошкент ҳақиқати»дир. Корхоналар, ташкилотлар, муассасалар учун ҳам обуна баҳоси юқоридаги нархдадир.

Обуна мавсумида фаоллик кўрсатаётган ташкилотчилар, алоқа бўлимлари, обуна қилиш пунктлари ходимлари ҳамда алоҳида фуқаролар эсдалик совғалари билан мукофотланадилар. Совғалар обуна мавсуми ниҳоясига етгач, ғолибларга топширилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» нашр кўрсаткичи —— 64672.

ҚАДРДОН ГАЗЕТАНГИЗГА ОБУНА БЎЛИШГА ШОШИЛИНГ!

МЕҲНАТНИНГ ЮКСАК БАҲОСИ

Мустақил давлатимиз раҳбарияти томонидан илк бор таъсис этилган «Соғлом авлод учун» ордени билан мукофотланганлар орасида уруш ва меҳнат фахрийлари Ангрен шаҳар Кенгаши раиси Фозил Каримов ҳам бор эди.

Хушхабарнинг қаноти бўлар экан, —— дея сўз бошладилар Фозил ака. Албатта, бунда газетанинг ҳам хизмати катта. Менга мукофот берилганини эшитган узоқ-яқин қадрдонларим, шогирдларим табриклаб келишди, телефон қилишди. Орден олганим бир қувонч бўлса, дўстларим табриги, эътибори иккинчи қувонч бўлди.

Ўз умрини келажак авлодни тарбиялашдек маъсулиятли касбга бағишлаган Ф. Каримовнинг меҳнатлари халқимиз томонидан доимо эъзозланиб келинади. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи, халқ таълими аълочиси, бир қанча мукофоту фахрий ёрлиқлари соҳиби ўз касбига қизиқувчанлиги, шогирдларига бўлган талабчанлиги билан хурмат қозонган.

Мутахассислиги бўйича ўқишни тугатиб Наманган вилоятининг Чуст туманидаги мактабларнинг бирида меҳнат фаолиятини бошлаган Фозил ака Тошкент вилояти халқ таълими бўлими томонидан Ангрен шаҳрига чақирилиб олинди. Чунки янги ташкил этилган кўп миллатли саноат шаҳри Ангренда аксарият рус мактаблари мавжуд эди. Шу боис ўзбек мактабини очишда ташкилий ишларни йўлга қўя оладиган Фозил ака каби мутахассислар жуда зарур эди. Тажрибали, сергайрат ёш муаллим ўзига ишониб топширилган бу вазифани сидқидилдан адо этиш билан бирга бу борада учраб турадиган муаммоларни ҳал қила борди.

—— Бундан ўттиз йил аввал шаҳарда илк бор болалар уйи ташкил этилди. Директорлик вазифасини эса менга топширишди, —— эслайди Фозил ака.

Шу тариқа у етим ва ота-онаси ташлаб кетган болалар тарбияси билан шуғулланиш, уларнинг турли нопок йўлларга кириб кетмасликлари, билимли, ҳунарли бўлиб етишишлари учун бор куч-ғайратини сарфлади. Ҳозирги кунда республикамизнинг турли вилоятларида яшаб ҳаётда ўз ўрнига эга бўлган кўплаб ана шундай тақдирли шогирдлари устоз номини ҳурмат билан, меҳр билан эслашади, байрамда йўқлашни унутишмайди.

Шунингдек, Ангрен шаҳрининг гуллаб-яшнашида фидокорона меҳнат қилаётганлар орасида ҳам Фозил аканинг шогирдларини кўплаб учратиш мумкин. У киши пенсияга чиққанига беш йил бўлишига қарамасдан ҳамон меҳнат фаолиятини асло сусайтирмади. Мана икки йилдирки, у шаҳардаги 23 минг нафар уруш ва меҳнат фахрийларига бош-қош, улар билан ҳамдард, ҳамнафасдир. Айни кунларда кенгаш аъзолари Фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 50 йиллигини муносиб нишонлаш мақсадида аниқ дастур асосида иш олиб бормоқда.

Даврон АҲМАД.
Суратда: Фозил ака КАРИМОВ.

ДЕҲҚОНЧИЛИК, ТИЖОРАТ, ХИЗМАТ

Қишлоқ хўжалиги: иқтисодий ислоҳот одимлари

Қибрай туманида кейинги йилларда қишлоқда иқтисодий ислоҳотни жорий этиш юзасидан бир қанча ишлар амалга оширилди. Бу ҳар бир соҳада, ҳар бир тармоқда ижобий натижаларга эришиш имкониятини бераётир. Давр талаби, замон тақозоси билан деҳқончилик саноат уюшмалари ўз умрини тугатгач, бу уюшма ишлаб-чиқариш тижорат уюшмасига айлантирилди. Бунинг оқибатида қишлоқ хўжалигида раҳбарлик амалиёт билан узвий равишда боғлаб олиб бориладиган бўлиб қолди. Бошқарув тизимидаги бу ўзгаришлар ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга ёрдам берди. Туманда сабзавот етиштириш ва давлатга сотиш режаси анча ортиғи билан бажарилди.

Туман ҳокимининг ўринбосари, Қибрай ишлаб чиқариш тижорат деҳқончилик саноат уюшмаси раиси Ҳошим САТТОРОВ билан мухбиримизнинг суҳбати ана шу мавзуда бўлди.

—— Ҳошим Маҳкамович, аввало сабзавоткорларнинг бу йилги эришган ютуқлари ҳақида қисқача сўзлаб берсангиз?

—— Режамиз 33 минг тонна эди. Шу кунга қадар амалда салкам 35 минг тоннага яқин маҳсулот етказиб берилди. Катта сабзавот хирмонига «Бўриота», «Маданият», «Байтқўрғон», Туроб Нормуҳамедов номли жамоа хўжаликлари меҳнаткашлари, айниқса салмоқли ҳисса қўшдилар. Қишлоқ аҳлининг моддий манфаатдорлиги ошганлиги, ерга эгалик ҳисси кучайганлиги, деҳқонларнинг ўз ишига бўлган муносабатларини тубдан ўзгартиришга, меҳр ва ихлос билан меҳнат қилишларига олиб келди. Тонна орқасидан қувишга барҳам берилди. Маҳсулотларнинг хилма-хиллиги ва сифати биринчи ўринга қўйилди. Ҳисоблаб чиқсак, ҳар гектар майдонда сабзавот ҳосилдорлиги 240 центнерни ташкил этаяпти. Тажриба шуни кўрсатадики, оила пудрати сабзавотчиликни юритишнинг энг мақбул усулларидан экан. Ҳозирги пайтда ҳар бир жамоа хўжалигида бригадалар ишида кўплаб оилавий пудратчилар фаолият кўрсатишаяпти.

—— Бу жуда яхши. Айтинчи, пудрат усулининг янада такомиллашуви, барқарорлиги, обрўси нималарга боғлиқ?

—— Аввало ҳар икки томон ўртасида тузиладиган шартномалар пишиқ-пухта бўлиши ва бутун йил давомида икки томон бу шартноманинг ҳар бир бандига қатъий амал қилиши керак. Лекин яширишнинг ҳожати йўқ, шундай пайтлар ҳам бўлганки, айрим хўжаликларнинг раҳбарлари кузда хирмон кўтарилганда дўппи тор келиб қолгач, ўз мавқелари, ўз обрўларини ўйлаб, юқорига яхши кўринаман деб пудратчи билан тузган шартномаларининг атайин бузилишига йўл қўйганлар, лабзларидан қайтганлар. Бу деҳқонни ранжитган. Пудратчининг мавқеига, моҳиятига путур етказган. Эндиликда бундай бўлишига сира ҳам йўл қўйилмаяпти.

—— Суҳбатдан билиб олдикки, хўжаликларда бошқарув тизимининг такомиллашганлиги, ихчамлашганлиги, меҳнатни ташкил этишнинг ҳаммага манзур ва маъқул усуллари жорий этилаётганлиги ютуқлар омили бўлаяпти. Айтинчи, бунда уюшманинг хизмати қандай бўлаётир?

—— Саволни бежиз бермадингиз. Биласиз, бир вақтлари очиғини айтганда деҳқончилик саноат уюшмалари хўжаликларга мўъте, қарам эди. Чунки хўжаликлар ўз даромадларининг маълум бир қисмини уюшма учун ажратишга мажбур эдилар. Биз шу ҳисобга тирикчилик қилардик. «Раҳбарлик»ни амалга оширардик. Қани ўзингиз айтинг, сени боқадиган, иқтисодий таъминлаб турадиган одамнинг бетига дадил қараб, қандай қилиб унинг камчилигини айта оласиз?! Ўша пайтларда тилимиз қисиқ бўларди. Ўзимиздан ўтганини ўзимиз билардик. Мутахассисларимиз хўжаликларга чиқишганида ҳаммага маълум, умумий гапларни айтиш, «маслаҳат беришдан нарига ўтолмасдилар». Маънавий ҳақ-ҳуқуқлари ҳам йўқ эди-да. Шунинг учун ҳам уюшмамизда ишлаш учун яхши малакали, мушоҳадали, фикр доираси кенг хўжалик раҳбарлари билан бемалол мулоқот қила оладиган, зарур пайтда камчиликларни кўрсата оладиган мутахассислар бизга ипга келишмасди.

Замона ўзгарди. Мустақил бўлдик. Иқтисодий ислоҳот бошланди. Эндиликда ҳар бир жамоа, ҳар бир хўжалик, ташкилот ўзини ўзи эплаши, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаши асосий вазифа қилиб қўйилди. Бозор иқтисоди шуни тақозо этарди, шуни талаб қиларди. Хўжаликлар фаолиятида ҳам шундай кунлар бошланди. Тадбиркорлик билан, узоқни кўзлаб иш юритмаган хўжаликлар иқтисодий жиҳатдан заифлашиб қола бошладилар. Биз билдикки, уюшмаларнинг умри ҳам тугаб бораётган эди. Энди эскича тартиб, эскича услуб билан иш юритиб бўлмасди. Шунинг учун ҳам биз ҳам ўзимизни-ўзимиз тебратиш, эплаш, пул билан таъминлаш йўлларини қидирдик. Фаолиятимизни ўзгартирдик.

—— Шундан кейин ишлар юришиб кетдими?

—— Бўлмасамчи. Биз аввалгидек раҳбарлик, ташкилотчиликни фаолиятимизнинг асосий мезони деб билган ҳолда тижорат, воситачилик ишлари билан шуғуллана бошладик. Гап шундаки, кўпгина хўжаликлар маҳсулот етиштиришга етиштиришади-ку, лекин уни сотиш, керакли жойларга етказиб бериш ва айирбошлашда қийналиб қоладилар. Ана шуни ҳисобга олиб, биз уларга амалий ёрдам беришга жазм қилдик. Хўжаликлар етиштирган маҳсулотларни ўз вақтида уринтирмасдан керакли жойларга етказиб бериб, шу ҳисобга улар учун керакли буюмларни, воситаларни келтириб бера бошладик. Бу хўжаликларга ҳам маъқул келди. Улар кўпгина ташвишлардан озод бўлдилар. Айрим чигал муаммолар ўрузидан ҳал бўла бошлади. Чунки биз катта-катта вилоятлар, ҳудудлар билан, қўшни жумҳуриятлар, Россиянинг узоқ ўлкалари билан ўзимизнинг махсус тижоратчи одамларимиз орқали алоқа қиламиз. Уларнинг эҳтиёжларини миридан-сиригача ўрганамиз. Мутахассисларимиз бунинг учун эринмайдилар, вақтларини аямайдилар. Ишни пишиқ қилишга ҳаракат қиладилар. Ана шу тариқа эҳтиёжни ўрганадилар. Қайси турдаги маҳсулотдан қанча керак, қачон тайёрлаб қўйиш ёки етказиб бериш зарур. Бу ҳақда пишиқ-пухта келишилади.

Шундан сўнг 5-6 хўжаликка тегишли қишлоқ хўжалик маҳсулотлари бир ерга жамланиб, керакли ҳудудга —— шаҳар ёки вилоятга жўнатилади. Баъзан вакилларнинг ўзлари келиб олиб кетишади.

—— Хизмат ҳақи қанақа бўлади?

—— Инсоф билан. Биз хўжаликлардан йиғиб олган маҳсулотнинг устига кўпи билан 20 фоиз қўшимча нарх қўямиз. Бундан келадиган тушум уюшмамизни ўз-ўзини бемалол боқишга етиб ортади. Энди келишиб товарларни, маҳсулотларни олиб келдик дейлик. Уларнинг белгиланган нархи бор. Бу товарларни хўжаликларга ёки ташкилотларга берганимизда бу нарх устига озроқ нарх қўшамиз. Шундан келадиган тушум эса, тўланадиган солиққа кетади. Ҳозир ишларимиз, иқтисодий аҳволимиз анча яхши бўлиб қолди. Бизга келиб ишлашни хоҳловчи малакали мутахассислар ҳам кўпайди.

—— Одамлар орасида ҳозирги пайтда хўжаликка раҳбарлик қилиш анча қийин бўлиб қолди, деган гап юради.

—— Бу фикрда жон бор, албатта. Ҳозирги кундаги раҳбар билан бундан 10-15 йил илгариги раҳбарни сира бир-бирига солиштириб бўлмайди. Ҳозирги кунда раҳбар энг биринчи навбатда иқтисодни, ҳисоб-китобни яхши билиши, эртанги кунни кўра билиши керак. Бу деганимиз шуки, у бир вақтлардаги раҳбарлар сингари хўжаликнинг икир-чикири, деҳқончилик ишларига аралашиши шарт эмас. Ишониши, мутахассисларга қўйиб бериши керак. У кўпроқ ўз халқининг турмушини яхшилаш, уларни рўзғор ташвишларидан холи қилиб қўйиши ҳақида ўйлаш, изланиши, курашиши керак. Бунинг учун тадбиркор, ишбилармон бўлиш талаб этилади. Мен юқорида «Маданият», «Байтқўрғон», «Бўриота» сингари хўжаликлар умумхирмонига салмоқли ҳисса қўшганлигини қайд этдим. Бунда табиийки хўжалик раҳбарларининг ташкилотчилик мавқеи, қишлоқ аҳли тўғрисида кўрсатаётган ғамхўрлиги ҳал қилувчи роль ўйнайди, албатта. Шулар қаторига ихчамгина «Темир қадам» жамоасини қўшишни зарур деб биламан. Бу хўжаликка Турсунмурод Қорабоев раҳбарлик қилади. Тадбиркор мутахассис ерларни 5 йил муддатга деҳқонларга бўлиб берган. Тўлиқ ижарага ўтиб ишлашаяпти. Юз гектар майдонда сабзавот етиштирди, режасини 141 фоиз қилиб бажарди. Кичик жойдан катта даромад олиб, халқини боқаяпти. Одамлар хурсанд, кайфиятлари яхши. Демак, бундан кейинги ишлар яна ҳам унумли бўлади.

—— Фермерлар тўғрисида фикрингиз?

—— Дастлабки пайтларда фермерлар танлашда хатоларга йўл қўйдик. Энди фермерликка тайёрлашда етти ўлчаб бир кесиш керак. Фермер энг аввало соҳанинг фидойиси, ерни севадиган, қишлоқ хўжалигига даҳлдор, ўқимишли мутахассис, маданиятли ташкилотчи ва тадбиркор бўлиши шарт. Бу бир. Иккинчидан, ҳозирги пайтда фермер бўлдинг, ўзинг мустақилсан, аравангни тортавер, деб қўйиш ҳам инсофдан эмас. Уларга ёрдам бериш, бошини бир ерга қовуштириш зарур. Бўлмаса қийинчилик туғилади, муаммолар кўпаяди, сарф-харажат ортади.

Оддий бир мисол. Бизда 71 та фермер бор. Уларга ўғит керак дейлик. 71 та фермер ҳар бири ўзича ўғит ташишга биттадан машина ололмайди-ку. Эшовидан тушови қимматга тушади. Шунинг учун уларга зарур воситалар марказлашган ҳолда ташиб келтирилиб, тарқатилса яхши бўлади. Бизда ташкил этилган фермерлар уюшмаси ана шу мақсадга хизмат қилади.

—— Яхши гапларни айтдингиз. Мисоллар ҳам келтирсангиз?

—— Тўғри айтасиз. Дейлик хўжалик иссиқхонаси учун ойна керак. Ойна Ғазалкентда бор. Лекин у теплица учун юпқа. Иссиқхонага эса камида 4 миллиметрлик ойна керак. Биз суриштириб бундай ойна Свердловскда борлигини аниқладик ва вакилларимизни юбордик. Улар келишиб, шартномалашиб қайтишди. Шундан сўнг биз у ерга сабзавот, мева-чева жўнатдик ва шу ҳисобга 5 минг квадрат метр ойна олдик. Улар яна 10 минг квадрат метр ойна тайёрлаб қўйишибди. Красноярскдан эса пленка, уруғлик картошка, тракторлар учун ғилдираклар оламиз.

—— Эндиликда мутахассисларингиз хўжаликларда бўлишганида дадил гапирадиган бўлиб қолишгандир?

—— Бугина эмас, улар амалий маслаҳатлар ҳам беришаяпти. Масалан, ўтган йили помидорга занг касаллиги тушиб, ҳосилдорликка путур етди. Бу йил бундай касалликнинг олдини олиш учун мутахассисларимиз хўжаликларнинг мутахассис раҳбарлари билан узвий алоқада иш олиб боришди. Бу ўринда бош агрономимиз Авазбек Болтабоевнинг елиб-югуришидан деҳқонлар катта наф олганликларини айтиб ўтишим керак. Авазбек ўсимликларни ҳимоя қилиш илмгоҳидан малакали мутахассисни ёнига олиб бутун эрта баҳор ва ёз давомида помидор пайкалларини айланди, касалликка қарши курашнинг қайси усули мақбуллиги, қандай самара беришини амалда синаб кўрдилар. Натижада олтингугурт билан кўпроқ ишлов бериш катта самара беришига ишонч ҳосил қилинди. Деҳқонлар касаллик чекинганлиги, помидордан бу йил юқори ҳосил олинганлигида мутахассисларимизнинг роли катта эканлигини миннатдорчилик билан гапирмоқдалар.

Бундан ташқари мутахассисларимизнинг тушунтиришлари туфайли деҳқончиликда яна кўпгина тадбирлар амалга оширилди. Оилавий пудратчилар ўзаро келишиб яхлит-яхлит карталарда бир хил турдаги экинларни ўстиришга катта аҳамият беришяпти. Бунинг оқибатида техника хизмати кўрсатиш, кимёвий дорилар билан ишлов бериш анча яхшиланди. Қайси бир деҳқон чиллагача экинини бегона ўтдан тоза ҳолда сақласа, бу экин ҳосил тўкади, бутун ёз ва куз давомида чарчамасдан ишлайди. Биз деҳқонлар билан ҳамкорликда бу масалада ҳам катта ишлар олиб бордик. «Байтқўрғон»да ҳар гектар помидордан 350 центнердан ҳосил олганлигининг боиси ҳам шундан. Бу хўжаликда гектарларда кўчатларнинг тўлиқ бўлиши ҳам таъминланди. Бир гектар ерда 50 минг туп помидор кўчати ўстирилиб, то ҳосил пишиб етилгунча сақланди.

—— Уюшма фаолиятининг самарадорлигини оширишда яна нималарга эътибор берилди?

—— Гапирамиз десак гап кўп. Қисқа қилиб айтадиган бўлсак, бизнинг фаолиятимизда кундалик ишни кунига таҳлил этиб, зарур хулосалар чиқариб ана шу асосда тадбирлар белгилаш ва бу тадбирларни амалга оширилишини таъминлаш муҳим аҳамият касб этади.

—— Мана сиз билан иқтисодий ислоҳотларнинг айрим қирралари, одимлари ҳақида суҳбатлашдик. Самараларини билиб олдик. Очиғини айтинг, бу соҳадаги ишларингиздан ўзингизни кўнглингиз тўляптими?

—— Йўқ, албатта. Биз қишлоқда иқтисодий ислоҳотни чуқурлаштириш учун ҳали кўп иш қилишимиз керак. Бу соҳада Президентимиз ва ҳукуматимизнинг яхши-яхши фармонлари, қонунлари ва қарорлари бор. Афсуски, бу қонун ва қарорлар ҳамма ерда ҳам тўла ишга тушмаяпти. Бизнинг вазифамиз қийинчиликлардан чўчимай муаммоларни қадамба-қадам ҳал этиб ана шу фармонлар, қонунларнинг тўла ишлашини таъминлашдан иборатдир. Шунга эришсак, мақсадга етиш учун дадил қадамлар қўйган бўламиз.

Суҳбатдош Н. РИХСИЕВ.

ОВЖАЗЛИК ЧЎПОНЛАР

ҚИШЛОВ-СИНОВ

БУ ЙИЛ чўпонларнинг кузи бўлди. Мавсумнинг ҳар икки ойида ҳам деярли совуқ кунлар бўлмади. Аксинча, октябрнинг ўрталарида савалаб ўтган ёмғир ўт-ўланларни анча юмшатиб қўйди. Бу эса қўйлар учун жуда соз бўлди. Овжазсойнинг этакларида, Қўрғонча атрофларида, Тераклининг ён бағирларидаги ўт-ўланлар ёз бўйи анча ўсиб, ширага тўлган, қўйлар учун тўйимли бўлиб қолган эди. Ҳозир бу ердаги 2 минг бошдан зиёдроқ қўйлар ана шу яйловларда боқилмоқда. Хизмат тақозоси билан яқинда «Ўзбекистон» ширкат жамоасининг ана шу яйловларига бориб, чўпонларнинг чорва қишловини қандай ўтказаётганлигини кўрганимда бу ерда қишловнинг муваффақиятли ўтишига ишонч ҳосил қилдим.

Овжазликлар анча тадбиркор одамлар. Шу боис бўлса керак, ҳар йили қишлов мавсумида ҳам, тўл олиш пайтида ҳам, ундан кейинги даврларда ҳам бу яйловларда на бирон қўзи, на бирон совлиқ, на бирон қўчқор бесабаб нобуд бўлмайди. Бултурги йили ҳамма, қиш чўзилиб кетганидан хашак ташвишида юришганда, овжазликлар қўшни хўжаликларга бахоли қудрат ёрдам беришган эди. Айни пайтда шу йилги кўкламда режада белгиланган 1100 бош ўрнига 1236 бош соғлом қўзилар олиб, белгиланган режани анча ошириб бажаришган, жун қирқиб олишда ҳам режадагидан 12 фоиз ортиқ маҳсулот топширишган эди.

—— Насиб этса бу йил ҳам ишимиз ёмон бўлмайди, —— дейди бош чўпон Абдулла Сафаров, —— куз яхши келди. Юлдузларнинг кўринишидан, ноябрнинг кўп кунлари ҳам илиқ бўлди. Бу эса анчагина ем-хашакни тежашимизга имкон туғдиради.

—— Гапингизга қараганда бу йил яқин тўққиз ой молларни яйловда боқаяпсизлар, чорва ҳам кўпайиб қолгандир.

—— Нега кўпаймасин, бултур атиги 976 бош мол бор эди яйловимизда, кеча бригадир айтди, ҳозир эса 2 минг бошдан кўпроқ мол бор. Бунинг минг бошдан кўпроғи келаси кўкламда туллайдиган совлиқлар, —— деди Абдулла ака.

Шу аснода суҳбатимизга чорвачилик бригадири Салим Маъмиров келиб қўшилди.

—— Режамизча бу йил ҳам ишимиз ёмон бўлмайди, —— деди у. —— Ҳар бир отар ёнига 50 тоннадан ҳашак ғарамлаб қўйганмиз. Тиркачли тракторлар ҳар отарга 16-20 тоннадан ем ташимоқда. Қўра ва қўтонларнинг ҳаммаси бу йил биринчи марта тўла таъмирланди. Бир неча қўраларда қўзилар қишлайдиган махсус хоналар қурилди, олти қўрада туғруқхоналар, тўрт қўрада нимжон қўйлар боқиладиган алоҳида хоналар қурилди. Ўтган йилги қишловдан 178 тоннадан кўпроқ хашагимиз қолган, унга қўшимча бу йил 300 тоннадан кўпроқ хашак жамғарилиб қўралар ёнига ғарамланди, устларини махсус ёпқичлар билан беркитиб қўйганмиз.

Мен ҳар бири 450-500 бошдан қўй-қўзилар боқаётган Қаҳҳор Абдураҳмонов, Ёқуб Ҳамдамов, Раҳмон Ботировларнинг отарларини кезганимда бригадирнинг гаплари ҳақ эканлигига ишондим. Яна битта қувончли воқеа шуки, айрим хўжаликлар эндигина чўпонлар учун озиқ-овқат ғамлаётганда «Ўзбекистон»ликлар бу муаммони аллақачон уддалаб қўйишибди. Ҳар бир чўпонга 200 килодан пиёз, шунча миқдорда картошка, сабзи, карам, қуритилган мева, ун, гуруч ва бошқа маҳсулотлар, шунингдек, қиш учун иссиқ кийимлар берибди. Хўжалик транспортлари кунора Ангрен шаҳридан чўпонлар учун кўмир ташимоқда.

—— Ҳамма отарларда ветеринария корхонасини ташкил этганмиз, —— дейди чорва бригадири Салим Маъмиров. —— Ҳозирги иқтисодий тақчиллик даврида бу иш анча оғир кўчди, лекин туман мол дўхтирларининг бошлиги Яшин ака Исматов бизга анча ёрдам бердилар.

Овжазсой —— Оҳангароннинг сўлим гўшаларидан бири. Шу боисдан бўлса керак, бу ерда ҳам Тошкент ва атроф шаҳарлардаги кўпгина саноат корхоналарининг дам олиш масканлари, ўқувчи болаларнинг лагерлари жойлашган. Шубҳасиз, улар ҳам ёз пайтларида анчагина ўтларни пайҳон қилишади.

—— Лекин, биз бунга деярли йўл қўймадик, —— дейди хўжалик бошқарувининг раиси Файзулла Шеров. —— Олмалиқ шаҳридаги кон-металлургия комбинатининг дам олувчилари анчагина майдонларни пайҳон қилган экан, яхшигина жарима ундириб олдик. Шундан кейин бошқа ташкилотлар ҳам бироз эсини йиғиб олишди.

Овжаздаги чўпонлар бу йил совлиқларни урчитишни ҳам жуда муваффақиятли ўтказишди. Бу ерда биринчи марта Тожикистондан келтирилган зотли қўчқорлардан насл олинади. Шовғозсойдаги отарларда ҳам худди шундай ишлар амалга оширилмоқда. Чўпонлар кўкламда Овжазсойнинг ўзида минг бош совлиқларга яна минг бошдан кўпроқ қўзилар қўшилишини ният қилмоқдалар.

МЎМИН ҚАЮМ.

СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН!

Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришгандан сўнг ижтимоий-сиёсий ҳаётда республикамизнинг биринчи мукофоти сифатида «Соғлом авлод учун» орденининг таъсис этилиши ва шу номдаги халқаро жамғарманинг тузилиши алоҳида ажралиб туради.

Мамлакатимиз раҳбари Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг шу тўғрисидаги фармонида келажак авлоднинг саломатлигини таъминлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, болаларнинг жисмоний, ақлий ва маънавий камол топиши учун қулай шарт-шароитлар яратиш мақсадида меҳнат жамоалари, саноат корхоналари, жамоат ташкилотлари, бир қанча хорижий компаниялар ва фирмаларнинг кўпдан-кўп илтимослари инобатга олинган эди.

Узоқ йиллар давомида иқтисодиётимизнинг бир ёқлама ривожланиши халқимиз маънавиятига, юртимиз бойликларига ва элимизнинг соғлиғига катта зарар етказди. Мана биргина мисол. Дунёга келган ҳар минг гўдакдан 150 таси касал туғилар ёки 2–3 кундан сўнг хасталикка чалинарди. Бу болалар нимжон ва касал туғилишига сабаб нима? 75 фоиз ҳомиладор аёлларимизда гемоглабин етишмайди. Онанинг ўзида бор-йўғи 40–50 фоиз гемоглабин бўлгандан кейин (нормаси 80–90%), болада эса, табиий бундан ҳам кам бўлади. Ёки бошқа мисол: ҳар йили 120 минг одам сариқ касаллиги билан оғримоқда.

Келажаги буюк давлат қуришни дунёга эълон қилган эканмиз, демак ёрқин истиқбол юкини кўтаришга қодир ва муносиб авлодга эга бўлишимиз керак. Шундай бир гап бор: «Инсон аждодлари билангина эмас, қолаверса авлодлари билан ҳам кучлидир». Ўзбекистоннинг келажак тақдири халқимизнинг авлодларига, уларнинг маънавий ва жисмоний баркамоллигига бевосита боғлиқдир.

Мустақил давлатимизнинг оёққа туриб олиши ва ўтиш даврининг маълум қийинчиликларига қарамай, Ўзбекистондаги сиёсий осойишталик, миллий муроса ва тотувлик туфайли юртимизда сиёсий ва иқтисодий ислоҳотларни изчил амалга ошириш шароити мавжуд.

Мамлакатда оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, ёш авлоднинг жисмоний ва ақлий камол топиши йўлидаги ишларни янада яхшилаш ана шу вазиятнинг мевасидир.

«Соғлом авлод учун» халқаро жамғармасининг тузилиши бош ислоҳотчи бўлаётган давлатнинг оналар ва болаларнинг ишончли ижтимоий ҳимоячиси эканлигидан далолат беради. Бу соҳада қилинадиган ишлар кўп. Оналар ва болаларнинг соғлиғини тиклаш ва сақлаш, келажак авлоднинг маънавий саломатлигини таъминлаш билан қўшиб олиб борилаётганлиги айни муддаодир.

Вилоятнинг давлат ва хусусий корхоналари ғоятда зарур ва келажаги катта жамғармага моддий жиҳатдан ёрдам берсалар, тиббиёт муассасалари вилоят бўлими билан биргаликда оналик ва болаликни муҳофаза қилишни кенг тушунтирсалар, кўзлаган мақсадга албатта эришилади. Ушбу саҳифада ана шу борада қилинаётган ишлар билан танишасиз.

«Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармасининг Тошкент вилоят бўлими ташкил қилинганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Бўлим қисқа вақт ичида бўлажак авлод соғлиғини таъминлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, шунингдек вилоятимиз фарзандларининг жисмоний, ақлий ва маънавий ривожланиши учун қулай шарт-шароитларни яратиш йўлида кўпгина ишларни амалга оширди.

➪ *ЖАМҒАРМА вилоят бўлими Қибрайдаги «8 Март» хотин-қизлар санаторийси билан даволаш ва профилактика тадбирларини биргаликда олиб бориш бўйича шартнома тузди. Бу шартнома асосида бир неча туманларнинг хотин-қизлари бу ерда диспансеризациядан ўтказилди.*

➪ «Соғлом авлод учун» вилоят бўлимининг йўлланмаси билан юрак-томир тизими касалликларига дучор бўлган хотин-қизлар учун Тошкент денгизи соҳилидаги кардиология марказида бепул даволайдиган 20 ўринлик шифо маскани ташкил қилинди.

➪ *Тошкент вилоят бўлими барча туманлардаги даволаш муассасаларига 8000000 сўм-купон миқдорида шифобахш дори-дармонларни бепул тарқатди.*

➪ Вилоят соғлиқни сақлаш бўлими билан биргаликда қишлоқ тиббиёт муассасаларига малакали тиббий ёрдами уюштирилди. Ана шу мақсадлар учун акушерлик ва гинекология илмий-тадқиқот институти етакчи мутахассисларининг хизмат сафарларига ҳақ тўланди.

➪ *Ангрен, Оҳангарон, Тошкент шаҳарлари, шунингдек, Бекобод, Зангиота туманларида «Соғлом авлод учун» жамғармаси Тошкент вилоят бўлимининг таянч пунктлари ташкил қилинди. Оҳангарондаги таянч пункти негизида 100 ўринли «Она ва бола» реабилитация маркази ташкил қилинмоқда. Бу марказ учун Оҳангарон шаҳар ҳокимлиги тўрт қаватли бино ажратди. Айни кунларда вилоят бўлими ажратилган бинони таъмирлаш учун қурувчилар билан шартнома тузди.*

➪ Ёш авлодда ватанпарварлик ва эл-юртга муҳаббат туйғусини тарбиялаш мақсадида «Аскар-94» деб номланган ўсмирлар ўйинларини ўтказиш учун катта маблағ ажратилди.

➪ *КАМ таъминланган оилалар, болалар муассасаларига вилоят бўлими томонидан хайрия тариқасида болалар кийим-бошлари олиб берилди.*

➪ ХАЙРИЯ жамғармасига ватандошларимиз, жамоат ташкилотлари, давлат корхона ва муассасалари, банклар ва турли тижорат тизимлари ҳар томонлама ёрдам кўрсатиб турибдилар.

МЕҲРИБОНЛИКДАН МИННАТДОРМИЗ

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич!

Сизнинг ташаббусингиз билан «Соғлом авлод учун» деб аталган хайрия жамғармаси ташкил қилинганига ҳали унчалик кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин ҳозироқ жуда кўп оилалар, аёллар ва болалар ана шу жамғарма ғамхўрлигини ҳис этдилар.

Жамғарма ташкил қилинганини билган вақтимизда бизнинг оиламизда тўрт бола тарбияланаётган эди: Моҳирўй –– 13 ёшда, Моҳигул –– 10 ёшда, Шерзод ва Шаҳзодалар –– 6,5 ёшда эди. Ҳозир эса оиламиз яна бир ўғилчага кўпайди. Худога шукур, ҳозирги кунда болаларимиз соғ-саломат, катталари спорт билан шуғулланишади, мусиқага қатнашади. Мен ана шу беш фарзанд тарбияси билан шуғулланиб ишга бормайман, болаларнинг дадаси –– нафақадор.

Бизнинг оиламиз ҳақида «Соғлом авлод учун» жамғармаси бошқаруви раиси Гулнора Ботировна Йўлдошева хабар топиб қолиб, катта эътибор ва оналарча ғамхўрлик кўрсатди. Наврўз байрами арафасида Гулнора опа шахсан ўзи бизни табриклагани оиламизга келди ва болаларимизга чиройли иссиқ кийим –– чет элда тикилган курткаларни совға қилди. Бу кийим-бошлар болаларимизни шундай хурсанд қилдики, асти қўяверасиз!

Мустақиллик байрамимиз арафасида жамғарма ходимлари кичкинтойимизга «Она ва бола» дори аптечкасини совға қилишди.

Қадрли Ислом Абдуғаниевич! Шундай жамғарма ташкил этганлигингиз учун шахсан Сиздан миннатдормиз. Ана шу хайрия ташкилоти омон бўлсин, бундан кейин ҳам у бизга ўхшаган оилалар аҳволидан хабар олиб саховатини аямайди, деб умид қиламиз.

Бизлар эса болаларимиз келажакда соғлом ўғлон, маъпурадай қизлар, давлатимизга фойда келтирадиган, инсонпарвар, меҳнатсевар, ҳалол одамлар бўлиб улғайишларига бор кучимизни сарфлаймиз.

«Соғлом авлод учун» жамғармасига чин қалбимиздан ишларида янги муваффақиятлар тилаймиз.

Илоҳим ўзбек халқининг бахтига, Сиз Ислом ака соғ бўлинг!

Ҳурмат билан Ҳошим ҚУРБОНОВ
ва Малика ҚУРБОНОВА.
Тошкент шаҳри.

Шифокор маслаҳати

АВВАЛО ОНАГА БОҒЛИҚ

МУҚАДДАС ҳадисларда: «Тангри аёллар билан ахши муомалада бўлишларингизни тавсия этади, чунки улар оналаринг, холаларингдир», дейилган. Қайси жойда хотин-қизларга эътибор, ғамхўрлик бўлса, уша ерда меҳр-оқибат, барака бўлади, келажак учун соғлом авлод тарбияланади.

Ҳозирги кунда вилоятимизда 2 миллиондан ортиқ аҳоли истиқомат қилиб шулардан 514 минги туғиш ёшидаги аёллардир. Бу бутун вилоят аҳолисининг тўртдан бирини ташкил қилади. Аёлларнинг аксарияти қишлоқ жойларда яшайди. Улар жамоа хўжаликларида ишчи, сут соғувчи, бузоқбоқар бўлиб ишлашлари билан бир қаторда тонг саҳарлаб туриб, рўзғор юмушлари билан шуғулланадилар, бола парваришлайдилар, кир ювадилар, овқат тайёрлайдилар, саломатликларини қаратишга эса вақт тополмайдилар. Шу боис туманларда акушер-гинеколог, терапевт ва болалар дўхтирларидан ташкил топган гуруҳлар узоқ жойлашган қишлоқларга чиқиб аёлларни тиббий кўрикдан ўтказмоқдалар, уларга керакли маслаҳатлар бермоқдалар. Шу жараёнда аёлларнинг айримлари турли экстрогенитал касалликларга чалинганлиги аниқланмоқда. Улар орасида камқонлар, овқат хазм қилиш, юрак қон томир, буйрак ва сийдик чиқариш аъзолари, нафас йўллари хасталар ҳам анчагина. Юқорида айтиб ўтилган дардларнинг аксарияти ҳомиладорлик пайтида кучаяди ва натижада чала туғишга, бола ташлашга ёки она ва болада бўладиган оғир асоратларга олиб келиши мумкин. Шу мақсадда туғиш ёшидаги аёлларда касалликлар аниқланса, уларни аввал соғломлаштириб кейинчалик туғишга рухсат берилади.

Экстрогенитал касалликлари бор аёлларни соғломлаштириш ва даволаш учун Ангрен, Олмалиқ, Чирчиқ, Бекобод шаҳарларида ва Қибрай, Зангиота, Пискент, Тошкент, Ўртачирчиқ, Юқоричирчиқ туманларида даволовчи бўлимлар ташкил қилинди. Вилоятдаги даволаш муассасаларининг ҳаммасида ҳам туғиш ёшидаги аёлларни даволаш мақсадида махсус жойлар ажратилган.

Лекин шуни айтиш керакки, ана шу жойлардан оналар оқилона фойдаланишмайди. Кўпинча шифокорларга кечикиб мурожаат қилишади.

Вилоятимизнинг барча туман ва шаҳарларида аёлларни соғломлаштиришни аҳолига қулай қилиш ва яқинлаштириш мақсадида амбулатория-поликлиника хизматининг янги шаклларидан бўлмиш кундузги шифохоналар,уй шароитида ташкил қилинган шифохоналар, амбулатория –– жарроҳлик ва ихтисослаштирилган амбулатория даволаш марказлар, қизлар маслаҳатхоналари, маҳаллаларда ташкил қилинган соғломлаштириш бўлимларининг фаолияти кенгайтирилмоқда.

Машҳур физиолог К. М. Биков шундай деган эди: «Хатоимиз шундаки, саломатлигимиз ҳақида уни қўлдан бой бера бошлагач ўйлай бошлаймиз. Техника тили билан айтганда, машина мурватларининг ярми бузилиб, яроқсиз холга келгачгина, уни таъмирлашга киришамиз. Ҳолбуки, машина бузилиб, тузатиб олингандан кейин эмас, балки ўз вақтида қадрига етиб, ҳолатига қараб борилган тақдирдагина у узоқроқ хизмат қилишини ҳамма билади. Бу гап ўзининг мураккаблиги жиҳатидан ҳар қандай мукаммал машинага ҳам қиёслаб бўлмайдиган инсон танасига янада кўпроқ тааллуқлидир».

Инсон боласи саломатлигининг куртаклари ҳали у дунёга келмасдан,онасининг қорнидалигидаёқ тарбия топа бошлайди ва онанинг жисми ҳисобига озиқланиб, ривожланади. Шу боисдан онага озор етса бола ҳам дард тортади. Илгари оналаримиз, момоларимиз ой куни яқин қизлари, келинларини кўз қорачиғидек асрашган, исириқ солишган, кўзмунчоқ, туморлар тақиб қўйишган. Бола туғилгандан сўнг қирқ кунгача чилла сақлашган, туғилиши билан бир неча соатдан сўнг эмизишган. Ҳозир-чи? Баъзан эрта-индин фарзанд кўрадиган онанинг асабини қақшатишади. Рўзғор ташвишларидан довдиратишади. Тўйиб овқат емаган, серзарда бўлиб қолган онадан рисоладагидек фарзанд кутиш мумкинми?

Шуниси ачинарлики, кўпчилик аёлларимиз ўз касалликларини беркитишади, шикоят қилмайдилар (кейинчалик ҳомиладор бўлганда бу касалликлари зўрайиб ёмон оқибатларга олиб келади). Терапевт ёки бошқа мутахассис-шифокор аёлда касалликни аниқлаб гинеколог шифокорга юборса, кўпчилик аёллар бормайдилар. Физиология нуқтаи назаридан оладиган бўлсак туғиш учун энг қулай пайт 20–35 ёшгача бўлган давр киради. Аммо, афсуски, баъзан 15–17 ёшда ва 35 ёшдан юқори бўлган аёлларда туғишлар учрамоқда. 20 ёшдан олдин ва 35 ёшдан кейинги туғишлар эса оғир асоратларни келтириб чиқаради.

Ота-оналарнинг ичкиликбозлиги, наркомания, токсикоманияга гирифторлиги, экологик муҳитнинг таъсири ва бошқа сабаблар ҳам болаларни майиб-мажруҳ бўлиб туғилишига, 1 ёшгача етмай ўлишига ёки бир умр мутеъ бўлиб, ногиронликда яшашига сабаб бўлмоқда.

Охирги йиллар давомида Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг акушерлик-гинекология илмий текшириш институти билан шартнома тузилиб вилоят хотин-қизларига керакли малакали тиббий ёрдам кўрсатилмоқда.

Вилоятимизда охирги уч-тўрт йил давомида тиббиёт борасида амалга оширилаётган барча ислоҳотлар ва туғиш ёшидаги аёлларга кўрсатилаётган ёрдамнинг яхшиланиши ўзининг аниқ ва мукаммал йўналишларига эга. Энди ана шу йўналишни оғишмай такомиллаштириб бориш соғлиқни сақлаш тизимидаги бош вазифа ҳисобланади.

О. ЗУФАРОВ,
Тошкент вилояти Соғлиқни сақлаш бошқармасининг ички касалликлар бўйича бош мутахассиси.

ШУНДАЙ ШИФО МАСКАНИ БОР

«8 март» санаторийси пойтахтдан 18 километр шимоли-шарқда, Чимён этакларидан 20 километр оралиқда Қибрай посёлкасининг боғ зонасида жойлашган. Обод ва шинам бир қаватли кенг айвонли ётоқхона бинолари бой жануб ўсимликлари билан ўраб олинган. Бу –– оромгоҳда ўзига хос иқлим яратган.

Санаторий унчалик катта эмас –– у 210 кишига мўлжалланган. Унинг шуҳрати аллақачонлар Тошкент воҳаси ва ҳатто Ўзбекистондан ташқарида ҳам машҳур. Бунинг боиси аён: шифо маскани она бўлиш туйғусини унутган аёлларга оналик қувончини бахш этиб келмоқда.

Бу ерда касаллик муваффақиятли равишда аниқланади ва фарзандсизлик, репродуктив органлар инфекцияси, сексуал бузилишлар даволанади. Шифохонада клиник лаборатория, диагностика ва энг замонавий тиббиёт аппаратлари ва ускуналари билан таъминланган даволаш хоналари мавжуд.

Хвойли-тузли, йод бромли, олтингугуртводородли ванналар, магнит терапия, ультратовушли лазер терапияси ва ҳоказолар беморларнинг тезроқ соғайишларига ёрдам беради. Бундан ташқари даволашнинг анъанавий бўлмаган усуллари: игна билан даволаш, гомеопатия, гиёҳлар билан даволаш, экстрасенс муолажаларидан ҳам фойдаланилади. Оилавий даволаш ҳам йўлга қўйилган.

Хушҳаво иқлим: ёрқин қуёш, мусаффо ҳаво, юмшоқ қиш, илиқ баҳор ва куз беморларга самарали таъсир этади.

Дам олувчиларнинг бўш вақтлари ҳам бу ерда мароқли ташкил этилган. Клуб, рақс майдончаси, кутубхона уларнинг хизматида. Тошкент шаҳрининг музейлари, театрлари ва кўпгина тарихий жойларга саёҳатлар ташкил этиб турилади.

Санаторий билан «Соғлом авлод учун» жамғармасининг вилоят бўлими даволаш ва профилактик тадбирларни биргаликда ўтказиш бўйича шартнома тузган. Ана шу шартнома асосида яқин атроф туманлардаги аёллар диспансеризациядан ўтказилди. Касаллиги аниқланган хотин-қизларга амалий маслаҳат ва тавсиялар берилди, бемор аёлларни бепул даволаш ишлари олиб борилмоқда. Бунинг учун «Соғлом авлод учун» вилоят бўлими уларга ана шу оромгоҳга даволаниш мақсадида йўлланма беради. Бу ерда урологик касаллиги бор болалар ҳам даволанмоқдалар. Ана шу мақсадда 20 ўринли жой ажратилган.

Санаторийга тажрибали шифокор Гулчеҳра Иброҳимова моҳирлик билан бошчилик қилмоқда. Унинг хотин-қизлар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш соҳасидаги хизматлари «Соғлом авлод учун» юксак нишонига муносиб кўрилган.

Шифо масканида бир-биридан дилбар, меҳрибон тиббиёт ходимлари хизмат қилади. Бу ерга келиб даволанаётганлар улардан миннатдор. Таклиф ва мулоҳазалар дафтарида уларнинг кўпдан-кўп дил сўзларини ўқийсиз:

Бўстонлиқ тумани,
ДЎСМАТОВА Д:

–– Турмуш ўртоғим билан ўн йил фарзандсиз яшадик. Барча амалларни қилиб кўрдик, натижа бўлмади. Ниҳоят, 1993 йил «8 март» санаторийсига даволаниш учун келдим. Бу ерда мени очиқ кўнгил билан қабул қилишди ва даволашди.

Қарангки, даволаниб чиқиб ҳомиладор бўлдим. Насиб этса оналик бахтига муяссар бўлиш онларини сабрсизлик билан кутяпман.

1994 йил 19 июль.

***

Сурхондарё вилояти
Музробод туманидан
Ҳавасхон БУРАТОВА:

–– Санаторийнинг тили ширин, қалби пок ходимларига Оллоҳ таолодан боқий умр тилайман. Оилалари бахтига омон бўлишсин. Бу ерга келишимдан олдин Гулчеҳра опанинг «Соғлом авлод учун» ордени билан мукофотланганидан хабардор эдим. Шундан бери ана шу санаторийга келиш ниятим бор эди. Чунки бундай орден ҳар кимга ҳам насиб этавермайди. Бир фарзандим бор. Яна она бўлиш нсиб этармикан деган орзуда келдим.

***

Оққўрғон шаҳридан
М. ҒАФФОРОВА:

–– Мен республикамизда шундай санаторий борлигидан хурсандман. Унинг жамоаси ширин сўзлари билан ҳам шифо бахш этадики, олам-олам қувончга тўлади дилинг.

1994 йил 1 июнь.

Суратда: Бош шифокор Г. Иброҳимова беморни кўрмоқда; бу ерда аёллар учун ҳамма нарса муҳайё.

ҲАСАН-ҲУСАН, ТОҲИР

Қибрай туманидаги Май қишлоғида яшовчи Эркин ва Гулчеҳра Ҳамидовлар оиласида қувончли воқеа бўлди. Улар бир йўла уч ўғилнинг ота-онаси бўлишди. Ҳасан, Ҳусан ва Тоҳирнинг ота-онаси жаҳон тиллари давлат университетида ўқитувчи бўлиб ишлашади. Уларнинг ёлғиз қизи Ирода бир йўла уч ўғил укалик бўлди.

Эгизакларни Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институти қошидаги қишлоқ касалхонаси ходимлари назорат остига олишган.

С. МИРЗАЕВ.

Укамга қараб тураман.

Р. АЛЬВЕКОВ сурати.

БИЗНИНГ ТАВСИЯЛАР

ҚАДРЛИ ОТА-ОНАЛАР!

Янги меҳмон дунёга келгани билан Сизни табриклаймиз!

Фарзандингиз янги ҳаётини бошлади. Бу ҳаётда унинг учун ҳаммаси янги, ҳаммаси энди бошланмоқда. Сиз билан бизнинг вазифамиз ҳаётнинг дастлабки кунлариданоқ вужудга келиши мумкин бўлган қийинчиликларни енгишда гўдакка ёрдам бериб, уни соғлом қилиб ўстиришдир.

Чақалоқ танаси ҳали ташқи муҳит шароитларига мослашмаган. Шунинг учун чақалоқни туғруқхонадан олиб келганда унга озода, ёруғ, иссиқ хонани тайёрлаб қўйиш керак, бу хонада болалар кроватчаси, йўргаклик, яктакчалар, адёл, чўмилишига жажжи ванначa бўлиши лозим.

Чақалоқ учун олдиндан зарур нарсалар: тагликклеенка, болалар совуни, тана ҳароратини ва ваннадаги сув ҳароратини ўлчаш асбоблари, 1-номерли болалар ҳуқнаси, марганцовка калийли қоғоз халта, стерилизацияланган ўсимлик ёғи, пахта, докани олиб қўйиш керак.

БОЛАНИ ҲАР КУНГИ ЮВИБ-ТАРАШ

Болани ювиб-тарашдан олдин она ўз қўлини совунлаб ювиши зарур. Ҳар куни эрталаб озгина пахта билан боланинг юзини қайнаган сувда артиш, кейин юзини аста тоза юмшоқ сочиқда артиш керак. Кўзини қайнаган сувда ёки суюқ марганцовка калийли эритмада ҳўлланган думалоқланган пахта билан артилади. Ҳар қайси кўзи учун алоҳида пахта бўлаги олинади. Буруни одатда пахта ўсимлик ёғи ёки вазелин сурилган пахта найча билан тозаланади.

Болани ҳар куни умивальник ёки човгиндаги илиқ сувда ювиш керак, бунда сувни олдидан орқага қараб қуйиш, тери қатларига ёғ суриш ёки пудра сепиб қўйиш керак.

Бошдаги қуруқ пўстларни тозаланган ўсимлик ёғи билан мойланади. Чўмилтирган вақтда пўстчалар ўзи кетиб қолади.

Бола туғруқхонадан олиб чиқилган биринчи кунларда киндиги кўкдори ёки қуюқ марганцовка эритмаси билан мойланади. Кейин агар киндик қуриб қолса мойлаш тўхтатилади.

ЧЎМИЛТИРИШ

Чақалоқни биринчи марта (врач рухсати билан) киндигининг кесилган жойи битгач бир кундан кейин чўмилтирилади. Биринчи ой мобайнида чўмилтириладиган сувни қайнатиб, сўнг 37°С гача совутилади. Болани олти ойлик бўлгунча ҳар куни чўмилтириш, ярим йилдан кейин эса –– кунора чўмилтириш лозим. Чўмилтирувчи одам қўлларини яхшилаб совунлаб ювиши керак. Болани ечинтириб, аста сувга солинади. Бунда боланинг боши чап қўлда эгилиб туради. Чўмилтираётган одам шу қўли билан болани елкасидан ушлаб туради, бунда кўкрагининг юқори қисми сув устида бўлади. Аввал болани кўкраги, қорни, қўллари, оёқлари, кейин боши ювилади. Қўлларни совунлаб, кўзга совун тушмаслиги учун бошини сочли қисми пешанадан энсага қараб ювилади. Кейин болани қорни томонга айлантирилиб, орқалари ювилади, човгинда сув қуйилади ва тезда уни катта йўргакликка ўраб, қуригунча артилади. Чўмилтиргандан сўнг боланинг бўйни таглари, қўлтиқлари, оёқларининг ораси тоза ўсимлик ёғи билан мойланади ёки болалар пудраси сепиб қўйилади ва иссиқ қилиб йўргакланади.

САЙР ҚИЛДИРИШ

Бола соғлиғи учун тоза ҳавода сайр қилдириш катта аҳамиятга эга. Агар бола ёзда туғилган бўлса у туғруқхонадан чиққан кундан кейин дастлабки кунлариданоқ ташқарига олиб чиқиш мумкин. Агар у қишда туғилган бўлса сайр қилишни ташқарида ҳаво 10 градусдан паст бўлмаганда 2––3 ҳафталик бўлганидан сўнг бошлаш мумкин. Бунда биринчи сайр қилдириш вақти 10 минутдан ошмаслиги керак. Аста-секин тоза ҳавода бўлишни 1––2 соатгача етказилади. Бола билан кунига 2––3 марта сайр қилган яхши. Болани йилнинг вақтига, об-ҳавога, ҳаво ҳароратига қараб кийинтирилади. Ёзда болани бутун кун давомида очиқ ҳавода олиб юрган яхши (қаттиқ исиб кеттан соатлардан бошқа вақтда). Қуёш нури тик тушадиган пайтда сайр қилиш, болани ўраб-чирмаш, иссиқ тутмаслик лозим.

ЎЙЛАЙМИЗКИ, БИЗНИНГ МАСЛАҲАТЛАРИМИЗ СИЗГА ЁРДАМ БЕРАДИ.

Тузувчи: М. НИЗОМОВА,
жамғарма бош мутахассиси, тиббиёт фанлари номзоди.

Саҳифани С. Мусаев тайёрлаган.

ШОИРНИНГ ТАВАЛЛУД ТЎЙИ

Саховатли заминимизда турли миллат вакиллари яшаб, халқ хўжалиги, илм–фан ва маданият соҳаларида самарали фаолият кўрсатмоқда.

Машҳур корейс шоири Борис Пак 60 ёшга тўлди. Ана шу муносабат билан пойтахтимиздаги «Баҳор» концерт залида адабий кеча ўтказилди. Шоирнинг дўстлари, мухлислари уни муборак ёши билан қутлаб, маданиятимиз ривожига қўшган ҳиссаси ҳақида гапирдилар. Янги ижодий зафарлар тиладилар.

Мамлакатимиз Президентининг Фармонига кўра таваллуд тўйи арафасида Б. Пак Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиги билан тақдирланган эди. Президентнинг давлат маслаҳатчиси Х. Жўраев шоирга ана шу юксак мукофотни тантанали равишда топширди.

Кечада шоир шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар янграderди.

(ЎзА).

Одобнома

НАВОИЙ ТАШБЕҲ АЙТУР...

Улфат ва машаққат бирла еган қандли қумочдан тинч кўнгил бирла ичган ёвгон умоч яхшироқдир. Зарбофт тўн кийиб биров олдида тик турмоқдан эски чопон бирла тупроқ устида тинч ўтирмоқ яхшироқдир.

***

Ўзидек бир кимсага қарам бўлиб, шодлик билан атлас, кимхоб устида ўтиргандан кўра кўнгил машаққатидан озод бўлган ҳолда гадойлик бўйрасида ер тутиш кўп ортиқдир.

***

Нафсига берилган кишидан ҳунар келмас–емакдан ўзга, шахспараст кишидан фойда етмас–демакдан ўзга. Бири ҳаром овқатдан ором олар, бири ўз мақтови сўзидан роҳатланар...

***

Оз демоқ ҳикматга боис, оз емоқ соғликка сабаб. Огзига келганни демоқ нодон иши ва олдига келганни емоқ ҳайвон иши...

***

Ёмонларга марҳамат ва яхшилик яхшиларга зарар ва алам келтиради. Мушукни сийлаш –– кабутарга офатдир. Шоқолга ён босмоқ–товуқ тухумини қурутмоқдир...

***

Фано аҳлига кўп сўзламоқ–мақбул эмас, кўп эшитмоқ–матлуб ва яхшидир. Эшитмоқ кишини тўлатади, айтмоқ бўшатади. Кўп деган кўп янглишади, кўп еган кўп йиқилади.

Тан касалликларининг асоси кўп емакдир, кўнгил касалларининг асоси кўп демак...

***

Такаббурлик–шайтон иши, ўзини катта олиш–нодон иши, Мутаккаббир тенгқур дўстлари олдида таънада қолади, тангри олдида мардуд ва малъун. Худпарастликдан бутпарастлик яхшидир.

***

Яхшидан ёмонлар ҳам ёмонлик кўз тутмас: яхши киши ёмонларга ҳам яхшиликни унутмас. Яхшилик қила олмасанг, ёмонлик ҳам қилма. Яхшиликни ёмонликдан яхшироқ билмасанг, ёмонроқ ҳам билма. Яхшиликни билмасанг яхшиларга қўшил. Яхшилик теварагида айлана олмасанг, яхшилар теварагида айлан.

***

Дардлик кўнгил–шуълалик чироқ; ёшлик кўз–серсув булоқ. Туяқушга юк ортиб кўчса бўлмас, чодир қанотини очиб учса бўлмас. Ўт иши қовурмоқ, ел иши совурмоқ. Сувнинг мазаси муз билан, ошнинг таъми туз билан, инсон яхшилиги –– сўз билан... Таъмагирдан карам тилама, гадойдан оқча сўрама. Бахилнинг омонат асраши ажаб, яхшилик қилувчининг ҳиёнат қилиши ажаб...

Бу қизиқ

АЖАБ ХУЛҚ–АТВОР

«Муқаддас Рим империяси»нинг императори Карл IVга тўрт рақами жуда ёқиб қолган экан. (Ўзи ҳам Карлларнинг тўртинчиси эди).

Карл IV империясининг тўрт пойтахти бўлган, уларнинг ҳар қайсисини тўрт буюк княздан бири идора қилган. Ўзи тўртта саройда яшаб, ҳар қайси саройда тўрттадан уйни ишғол қилган. Ҳар бир уйда эса тўрттадан дераза, тўрттадан эшик, тўрттадан стол, тўрттадан қандил бўлган.

Тантанали маросим пайтларида император тўрт хил қимматбаҳо металлдан қуйилган тўрт қиррали тож кияр экан.

У ўз империясини тўрт қисмга, армиясини тўрт корпусга бўлган эди.

Император тўрт нафар от қўшилган фаэтонда юрган, кийимининг ранги тўрт хилда бўлган, тўрт тилда сўзлаша олган.

У кунига тўрт маҳал овқатланаркан, тўрт хил шароб ичаркан. Ҳар галги овқат тўрт хил таомдан иборат бўлган. Тўрт рақамининг «жинниси» бўлган император умрида тўрт марта уйланган, улардан тўрт ўғил кўрган.

Император 1378 йилнинг 29 ноябрида роппа–роса соат тўртда дунёдан ўтган...

Шифони ўзингдан изла

ТАБИБЛАР ДЕМИШКИМ...

■ ЧОЙнинг фойдаси шундаки, у кишига қатъийлик ато этади диққатни пешлайди, фикр юргизишга ёрдам беради.

***

■ КИШИ ҳар куни озроқ миқдорда майиз истеъмол қилиб юрса, у балғамли йўтални йўқ қилади ва бадандаги сафрони қувади, хотира яхши бўлади.

***

■ ЁНҒОҚ антибиотик ҳусусиятга эга мевадир. У инсон организмидаги тўқималарни мустаҳкамлайди. Юрақ ўйнаши, қон босими, қандли диабет, ошқозон ва асаб касалликларига даво бўлади.

***

■ Ёнғоқ меваси оқсил, ҳар хил утлеводлар, витаминлар, минерал туз ва кислоталар ҳосил қилиш ҳусусиятига эга бўлганлиги туфайли кишини мия, ичак, буйрак, жигар ва рахит касалликларидан ҳам сақлайди.

***

■ БИР литр сут ўзининг тўйимлилиги жиҳатидан 50 грамм мол гўштига, 3 килограмм карамга, 3–4 килограмм помидорга тенг. Бир литр сутдаги оқсилнинг миқдори 8 та тухумдаги оқсилга тенг келишини кўпчилик эшитган.

***

■ Сутдаги кальций, кобальт тузлари, мис ва темир моддалари гемоглабинни кўпайтиради.

***

■ Сутни ошқозон яраси ва ўн икки бармоқли ичак касаллигида, сурункали гастридда истеъмол этиш тавсия қилинади. Сут юрак, жигар, буйрак касалликларини даволашда ҳам фойдалидир.

***

■ ҚАТИҚ ичакдаги чиритувчи микробларни ва зарарли моддаларни бартараф қилади, умрни узайтиради. Меъдаси бузилган одам қатиқ ичсин, тез шифо топади.

***

■ Шолғом уруғини туйиб, майдалаб асал билан қўшиб истеъмол қилинса ични юмшатиб, заҳарни кесади. Белни бақувват қилади.

ЖИНОЯТ ВА ЖАЗО

АФЮН ЙЎЛИДАГИ ҒОВ

Милиция ходимлари «Қоралори» дастури бўйича оператив тадбирларни амалга ошириш чоғида Тошкентдаги «Россия» меҳмонхонаси яқинида андижонлик икки фуқарони ушлашди. Уларнинг енидан 5 килограмм кўкнор, бир ярим килограммга яқин наша топилди. Чилонзор даҳасидаги Фарҳод бозорида «ишлаеттан» бангфурушдан эса, 122,5 грамм қоралори тортиб олинди.

Ички ишлар вазирлиги маълумотларига қараганда, Ўзбекистонда йил бошидан буён гиеҳвандлик ва бангфурушлик билан боғлиқ етти ярим мингга яқин жиноят аниқланди. Бангфурушлардан икки тоннадан ортиқ оғу –– асосан наша, қоралори, кўкнор тортиб олиниб, йўқ қилиб ташланди.

ЭШИК ҚОЛИБ, ТЕШИКДАН...

Тошкентдаги «Интизор» кичик корхонасининг икки ишчиси тунда Циолковский кўчасидаги озиқ–овқат дўконининг томини тешиб тушиб, олти минг сўмликдан кўпроқ озиқ овқат маҳсулотларини ўғирлади. Бироқ, марказлаштирилган соқчилик пунктининг наряди уларни ашёвий далиллар билан қўлга туширди.

Ҳамза туманида ҳеч жойда ишламайдиган, илгари судланган шахс яна жиноий ишини давом эттириб, Сельмаш кўчасидаги «Машинасозлар» тижорат дўконининг қулфини бузди. Бироқ, бирор нарсани ўғирлашга улгурмади –– соқчилик пультидаги сигналга биноан етиб келган марказлаштирилган соқчилик ходимлари уни жиноят устида ушлашди. Ўғирлик қилишга улгурмаган бўлса ҳам, у энди жиноят кодексига мувофиқ жавоб беради.

(ЎзА мухбири).

ДИҚҚАТ!

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг қарори билан 1994 йилнинг 1 октябридан "Ёқилғининг чакана нархлари" янги 131–04 сонли прейскуранти тасдиқланди.

Шунга мувофиқ табиий газдан фойдаланиш тарифлари узгарди:

- Квартираларда овқат тайёрлаш учун газ плиталари ёки бошқа газ асбоблари ўрнатилган бўлса (доимий марказлашган иссик сўв таъминоти бўлса) ҳар бир яшовчи учун ойига тўланадиган ҳақ - 14 тийин.
- Квартираларда овқат тайёрлаш учун фақат газ плиталари ва бошқа газ асбоблари ўрнатилган бўлса (доимий марказлашган иссиқ сув таъминоти бўлмаса) ҳар бир яшовчи учун ойига олинадиган ҳақ - 19 тийин.
- Иссиқ сув билан таъминлаш учун газ билан сувиситгичлари булган уйларда, квартиларда (марказлашган иссик сув таъминоти бўлмаса ёки даврий иссиқ сув таъминоти булса) ҳар бир яшовчи учун ойига олинадиган ҳак - 14 тийин.
- Уйлар, квартираларни якка тартибда иситишда газдан фойдаланганлиги учун, иситадиган газ асбоби туридан қатъий назар, тақвим йили давомида иситиш мавсумининг беш ой давом этиши ҳисоб-китобидан келиб чиқиб иситиладиган майдоннинг 1 квадрат метри учун туланадиган хақ 8 тийинни ташкил этади.
- Чорвага бериш учун озуқа тайёрлаш учун дағал хашаклар ва илдизмевали озуқани буғлатиш, ичириш ва санитария мақсадлари учун сувни иситишни ҳисобга олиб ҳар бир от бошига 8 тийин, қорамол учун 36 тийин, чўчка учун 19 тийин, қуй (эчки) учун 3 тийин ҳақ тўланади.
- Якка тартибдаги меҳнат фаолияти учун фойдаланиладиган тандирлар, овқат пишириш қозонлари учун табиий газдан фойдаланганлик учун ҳак коммунал-маиший истеъмолчилар учун белгиланган шартнома (эркин) тарифлар буйича олинади. Газнинг сарф бўлиши газ горелкаси қурилмасининг энг юқори қуввати ва шартнома билан белгиланган иш режими бўйича белгиланади.

ҲУРМАТЛИ ФУҚАРОЛАР

Газдан фойдаланганлик учун ҳақни ўз вақтида тулашингизни, иситиладиган майдон, истиқомат қилувчилар, чорва боши сони ўзгарганлиги тўғрисида яшаш жойи бўйича шаҳар (туман) газларига хабар беришингизни илтимос қиламиз.

„Тошвилоятгаз" ишлаб чиқариш бошқармаси Сизнинг табиий ва суюлтирилган газни асроб-авайлаб, тежаб сарфлашингизга ишонади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ ● ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ ● ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЖАМҒАРМА БАНКИ ● ЎЗБЕКБИРЛАШУВ ● ЎЗБЕКСАВДО

1994 йилги "СОВҒА" лотереясини чиқарди

"СОВҒА" лотереяси - бу Сизнинг орзуингиз! Бунақаси ҳали бўлмаган.

"СОВҒА" пул-буюм лотереясидан автомобиль, видеоаппаратура, телевизор, мебель комплектлари, гиламлар ҳамда бошқа халқ истеъмоли молларини ютиш имконияти бор.

ЎЗИНГИЗ ЎЙЛАБ КЎРИНГ: ЧИҚАРИЛГАН ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯНИНГ УМУМИЙ СУММАСИНИ 70 ФОЙИЗИНИ ЮТУҚЛАР ТАШКИЛ ЭТАДИ.

СОВҒА лотерея билетлари Ўзбекистон Жамғарма банкининг барча муассасаларида, алоқа бўлимларида, савдо ташкилотларида, жамоатчи билет тарқатувчилар орқали сотила бошланди.

Сиз Ўзбекистон Жамғарма банкининг барча муассасалари, шунингдек, 45-35-49, 45-66-43, 33-51-95 телефонлари орқали бу ҳақда янада батафсил маълумот олишингиз мумкин.

"СОВҒА" ЛОТЕРЕЯСИ - ОИЛАНГИЗ УЧУН СОВҒАДИР!

Билетнинг баҳоси - 10 сўм.

Шошилинг! Ютуқлар тиражи 1994 йил 28-29 декабрь кунлари Тошкент шаҳридаги "Наврўз" саройида ўтказилади.

ЛОТЕРЕЯ ЎЙИНИДА ҚАТНАШИБ, ЮТИНГ! СИЗГА ОМАД ЁР БЎЛСИН!

Маълумот учун телефонлар: 45-35-49, 45-66-43, 33-51-95.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТ ИШЛАРИ ВАЗИРЛИГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЭСТРАДАСИ

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

9 декабрь соат 18.00 да

10,11 декабрь соат 14.00 ва 18.00 да

«САНЪАТ ДЎСТЛИККА ЧОРЛАЙДИ»

ТОЖИКИСТОНДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ

ҚОДИРЖОН МИРАШУРОВ

хонандалар:

Охунжон МАДАЛИЕВ,
Қиличбек ТОЖИЕВ,
Жалкин ҲАЙДАРОВ,
Абдурауф ОЛИМОВ,
Шуҳрат ДАВЛАТОВ,
Зокиржон ҲУСАНОВ.

Бадиий сўз устаси -- Абдулла АКБАРОВ.

Чипталар Халқлар Дўстлиги саройи кассаларида соат 10.00 дан 19.00 гача сотилади.

Мурожаат учун телефонлар: 45–07–65, 45–92–51.

Тошкент вилоят матбуотни чакана тарқатиш агентлиги

1994 ЙИЛ 1 ОКТЯБРДАН

Тошкент вилоят Адлия бошқармасининг 1994 йил 29 сентябрдаги 155–сонли гувоҳномасига мувофиқ Тошкент вилоят «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ» ҲИССАДОРЛИК ЖАМИЯТИГА

АЙЛАНТИРИЛГАН.

«Тошоблагрострой»нинг хўжалик ҳисобидаги моддий–техника таъминоти идорасига қарашли

2–трест ТУГАТИЛАДИ.

Барча даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида Фарҳод кўчаси, 6–«а» уйда қабул қилинади.

Ўзбекистон Республикаси транспорт ҳайдовчиларининг касбига яроқлигини аниқлаш маркази Тошкент вилоят бўлинмасининг 42 рақамли уч бурчакли муҳри йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

ИСРОИЛДА ОҒИР КАСАЛЛИКЛАРНИ ДАВОЛАШ

Исроил фирмаси Исроилнинг энг яхши касалхоналарида турли касалликларни пулли даволашни уюштиради. Ҳақи Исроилдаги даволаш жойида эркин алмашадиган валюта билан тўланади. Касалларни жўнатиш шароитлари ҳақида Тошкент шаҳридаги қуйидаги телефонлар орқали ҳар куни соат 19.00 дан 24.00 гача билиш мумкин: 54–77–79, 56–39–67.

Ёнингизда ёзув машинкасида рус тилида ёзилган касаллик тарихи бўлсин.

«Тошкент ҳақиқати» таҳририяти газетанинг собиқ бўлим мудири, Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси аъзоси, матбуот фахрийси **Маҳмуд ЯХЁЕВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент Гидрогеология экспедицияси жамоаси бош муҳандис Меҳриддин Абубакировга акаси, экспедиция участка бошлиғи Абдурашид Ҳамроевга отаси **ҲАСАН ҲАМРОЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ • TOŞKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Муҳаррир: Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 33–40–48 Эълонлар: 33–99–15, 32–57–27.

• Мақолалар, эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун муаллифлар, реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

• Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №.Буюртма Г-1231. 18900 нусҳада босилди, ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

"Шарқ" нашриёт матбаа-концерни. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: 64672. Босишга топшириш вақти – 20.30. Босишга топширилди – 21.00. 1 2 3 4 5 6